

**Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

**Přeshraniční spolupráce a pomoc při mimořádných
událostech**

Bc. Aneta Špačková

**Diplomová práce
2019**

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2018/2019

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Aneta Špačková**
Osobní číslo: **E17431**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Regionální rozvoj: Bezpečnost regionu**
Název tématu: **Přeshraniční spolupráce a pomoc při mimořádných událostech**
Zadávající katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Katastrofy, živelní události a jiné mimořádné události většího rozsahu často přesahují hranice jednoho státu nebo mohou být takového rozsahu, že prostředky a síly jednoho státu na jejich zvládnutí nestačí. Za účelem jejich zvládnutí existují mezinárodní instituce a relevantní smluvní ujednání; Evropská unie má vypracovaný mechanismus civilní ochrany. Zvláštním případem je přeshraniční spolupráce a pomoc, která může zajistit efektivnější a rychlejší zvládnutí mimořádné situace. Cílem práce je zmapovat způsob zajištění a rozsah realizované spolupráce a pomoci při mimořádných událostech v příhraničních oblastech České republiky, a to se zaměřením na aktivity Hasičského záchranného sboru ČR.

Osnova:

- Rešerše odborné literatury a dalších pramenů.
- Stanovení cílů práce a hypotézy, volba metod.
- Základní charakteristika orgánů EU a mezinárodních organizací spolupracujících při mimořádných událostech.
- Charakteristika a členění integrovaného záchranného systému v ČR.
- Přeshraniční spolupráce se sousedními státy České republiky.
- Formulace závěrů a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **cca 50 stran**

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

FIALA, M., VILÁŠEK, J. Vybrané kapitoly z ochrany obyvatelstva. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1856-2.

HILL, CH., SMITH, M. (eds.) International relations and the European Union. Oxford: Oxford University Press, 2005. ISBN 0-19-927348-0.

LINHART, P., ŠILHÁNEK, B. Ochrana obyvatelstva ve vybraných evropských zemích. Praha: MV GR HZS ČR, 2009. ISBN 978-80-86640-63-1.

O'DOWD, L., ANDERSON, J., WILSON, T. M. (eds.) New Borders for a Changing Europe: Cross-Border Cooperation and Governance. Routledge, 2004. ISBN 9781135760564.

VILÁŠEK, J., FIALA, M., VONDRÁŠEK, D. Integrovaný záchraný systém ČR na počátku 21. století. Praha: Karolinum, 2014. ISBN 978-80-246-2477-8.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.

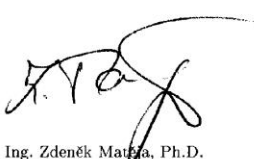
Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání diplomové práce: **3. září 2018**

Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2019**

doc. Ing. Romana Provažníková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 3. září 2018

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto práci vypracoval/a samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil/a, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl/a jsem seznámen/a s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako Školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 24. 4. 2019

Bc. Aneta Špačková

PODĚKOVÁNÍ:

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí práce paní doc. Ing. Ivaně Kraftové, CSc., která mi poskytla velmi cenné rady a byla nápomocná při zpracování diplomové práce. Dále bych poděkovala paní pplk. Ing. Ivě Brejzové z odboru operačního řízení MV-Generálního ředitelství HZS ČR, za odbornou pomoc a poskytnuté materiály, které mi pomohly při zpracování diplomové práce.

Také bych ráda poděkovala své rodině za psychickou podporu.

ANOTACE

Záměrem práce je zmapovat způsob zajištění a rozsah realizované spolupráce a pomoc při mimořádných událostech v příhraničních oblastech České republiky, a to se zaměřením na aktivity Hasičského záchranného sboru ČR. Cílem práce je zjistit četnost a struktury zásahů při přeshraniční spolupráci ČR a jejích sousedních států. V rámci analýzy četnosti a struktury zásahů jsou použita data, která jsou následně přenesena do grafického zpracování a verbálně hodnocena a porovnávána. Na základě výsledků z analýzy se prokázalo, že JPO z ČR pomáhaly při zásazích více v zahraničí než zahraniční JPO v ČR. Počet zásahů ve sledovaném období neustále rostl. Na největším počtu zásahů při přeshraniční spolupráci se podílela ČR s Polskem. V přeshraniční spolupráci vyjížděly JPO nejvíce k požárům. Ze srovnání vyplynulo, že celková struktura zásahů HZS ČR není stejná jako struktura zásahů JPO při přeshraniční spolupráci. Podle výsledků se nejvíce podílely na zásazích JPO z Moravskoslezského, Jihočeského, Jihomoravského a Ústeckého kraje. Neprokázalo se, že by délka hranic korespondovala s četností provedených zásahů v rámci přeshraniční spolupráce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Přeshraniční spolupráce, mimořádná událost, bezpečnost, zásahy JPO, mezinárodní organizace v oblasti přeshraniční spolupráce, Hasičský záchranný sbor ČR

TITLE

Cross-border cooperation and emergency assistance

ANNOTATION

The aim of the thesis is to describe the way of providing and the extent of accomplished cooperation and the assistance in emergencies within the border areas of the Czech Republic, focusing on the activities of Fire Rescue Service of the Czech Republic. The objective is to analyse the frequency and structure of interventions within the scope of cross-border cooperation among the Czech Republic and its neighbouring states. For the purpose of analysing the frequency and structure of interventions we use data which are subsequently transformed into graphic illustration and verbally assessed and compared. The results of the analysis show that the brigades of FRS CR assisted abroad more frequently than the foreign brigades did in the Czech Republic. The frequency of interventions was constantly increasing during the analysed period. The Czech Republic and Poland participated in the largest number of interventions in cross-border cooperation. The brigades mostly assisted abroad with fires. The comparison shows that the total structure of FRS CR interventions is not the same as the structure of the cross-border interventions. The research shows that the brigades participating in cross-border interventions are mainly from the Moravian-Silesian Region, South Bohemian Region, South Moravian Region and Ústí nad Labem Region. The correspondence between the length of the shared border and the frequency of cross-border cooperation was not proved.

KEYWORDS

Cross-border cooperation, aid, extraordinary event, safety, international organizations in cross-border cooperation,, Fire Rescue Service of the Czech Republic

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 CHARAKTERISTIKA RELEVANTNÍCH ORGÁNŮ EVROPSKÉ UNIE A MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ.....	12
1.1 RELEVANTNÍ ORGÁNY EU PRO OBLAST CIVILNÍ OCHRANY.....	12
Rada Evropské unie a její úkoly při poskytování humanitární pomoci.....	12
Evropská komise a její úkoly při poskytování humanitární pomoci	13
1.2 MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE SPOLUPRACUJÍCÍ PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH.....	15
The Visegrad Group (V4).....	16
United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs.....	17
United Nations International Strategy for Disaster Reduction (UNISDR).....	19
Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE)	20
International Association of Fire and Rescue Services (CTIF)	21
Salzburg forum (Salzburšké fórum)	22
2 CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU ČR	23
2.1 HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR.....	27
2.2 JEDNOTKY POŽÁRNÍ OCHRANY ZAŘAZENÉ DO PLOŠNÉHO POKRYTÍ KRAJE	30
2.3 ZDRAVOTNICKÁ ZÁCHRANNÁ SLUŽBA.....	33
2.4 POLICIE ČR.....	35
2.5 IZS V SOUSEDNÍCH STÁTECH ČESKÉ REPUBLIKY	38
IZS na Slovensku.....	38
Analogie IZS v Rakousku	38
Analogie IZS v Německu	39
Analogie IZS v Polsku.....	40
3 PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE SE SOUDNÍMI STÁTY ČESKÉ REPUBLIKY	42
3.1 SMLUVNÍ UJEDNÁNÍ MEZI ČR A SOUSEDNÍMI STÁTY O SPOLUPRÁCI A VZÁJEMNÉ POMOCI	42
3.2 ANALÝZA ČETNOSTI A STRUKTURY ZÁSAHŮ PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE.....	51
3.2.1 Struktura zásahů v přeshraniční spolupráci	52
3.2.2 Struktura zásahů HZS ČR	54
3.2.3 Zásahy zahraničních JPO a JPO z ČR	54
3.2.4 Vývoj zásahů JPO v přeshraniční spolupráci	55
3.2.5 Počty zásahů krajských JPO českých krajů v přeshraniční spolupráci.....	56
3.2.6 Vztah délky hranic a počtu zásahů v přeshraniční spolupráci.....	59
ZÁVĚR.....	62
POUŽITÁ LITERATURA	65
SEZNAM PŘÍLOH.....	73

SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

Obrázek 1: Strategický plán Úřadu pro koordinaci humanitárních záležitostí.....	18
Obrázek 2: Cyklus humanitárního programu	19
Obrázek 3: Organizační struktura HZS ČR.....	29
Obrázek 4: Organizační schéma Policie ČR.....	36
Obrázek 5: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko.....	44
Obrázek 6: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Polsko	47
Obrázek 7: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko	48
Obrázek 8: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Bavorsko	49
Obrázek 9: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Sasko	50
Tabulka 1: Přehled prvků rozhodných pro zajištění plošného pokrytí kraje JPO	31
Tabulka 2: Charakteristiky poplachových stupňů	32
Tabulka 3: Rozdělení hraničního pásma ČR do působnosti jednotlivých kontaktních bodů Hasičského záchranného sboru ČR	45
Tabulka 4: Rozdělení hraničního pásma Polské republiky do působnosti jednotlivých kontaktních bodů státní požární ochrany Polské republiky.....	45
Tabulka 5: Technická pomoc v sousedních zemích	53
Tabulka 6: Přibližná interpretace hodnot korelačního koeficientu.....	60
Graf 1: Typy událostí v příhraničních oblastech mezi ČR a jejími sousedními státy v letech 2006–2017	52
Graf 2: Počet zásahů JPO v přeshraniční spolupráci při dopravních nehodách v letech 2006– 2017	53
Graf 3: Typy zásahů HZS ČR na území České republiky v letech 2006–2017	54
Graf 4: Počet zásahů zahraničních JPO a JPO z ČR v letech 2006–2017.....	55
Graf 5: Počet zásahů všech JPO v letech 2006–2017.....	56
Graf 6: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci s Polskem v letech 2006– 2017	57
Graf 7: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci s Rakouskem v letech 2006–2017	57
Graf 8: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci se Slovenskem v letech 2006–2017	58
Graf 9: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci s Německem v letech 2006–2017	59
Graf 10: Vztah délky hranic s počtem zásahů v přeshraniční spolupráci v letech 2006–2017	59

SEZNAM ZKRATEK

ASF	Automated Search Facility
BR ORP	Bezpečností rada obce s rozšířenou působností
BRK	Bezpečností rada kraje
BRS	Bezpečností rada státu
BWZ	Bundeswarnzentrale
CBPF	Customs and Border Protection Form
CERF	Central Emergency Response Fund
CEIS	Common Emergency Communication and Information System
CTIF	International Association of Fire and Rescue Services
DG ECHO	Generální ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci
EMT	Emergency medical technician
ERCC	Emergency Response Coordination Centre
EU	Evropská unie
EUROPOL	Evropský policejní úřad
HZS	Hasičský záchranný sbor
IASC	The Inter-Agency Standing Committee
IFRC	International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies
IZS	Integrovaný záchranný systém
JPO	Jednotky požární ochrany
KOPIS	Krajské operační a informační středisko
KZOS	Krajské zdravotnické operační středisko
LZS	Letecká záchranná služba
MVF	Mezinárodní visehradský fond
OPIS	Operační a informační středisko
OSCE	Organization for Security and Co-operation in Europe
OSN	Organizace spojených národů
RLP	Rychlá lékařská pomoc
RV	Rendez vous
RZP	Rychlá zdravotnická pomoc
Sb.	Sbírka zákonů
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
SIS	Schengenský informační systém
SR	Slovenská republika
SZPS	Státní záchranný a protipožární systém
TANR	telefonicky asistovaná neodkladná resuscitace
TAPP	telefonicky asistovaná první pomoc
UNISDR	United Nations International Strategy for Disaster Reduction
UN-OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
V4	The Visegrad Group
ZOS	Zdravotnické operační středisko
ZZS	Zdravotnická záchranná služba

ÚVOD

Přeshraniční spolupráce byla a je velmi důležitým prvkem pro upevňování vztahů a vazeb mezi státy. Posláním každého státu je zajištění bezpečnosti a ochrany obyvatelů, a to i v případě výskytu živelných a jiných mimořádných událostí. Přeshraniční spolupráce evropských zemí obecně, kam ale patří rovněž vzájemná pomoc v případě vzniku mimořádných událostí, je účinným nástrojem, který umožňuje eliminovat rozdíly mezi státy a regiony a funguje na principech rovného partnerství a subsidiarity. Díky dodržování těchto zásad dokáže být přeshraniční spolupráce kvalitní a může tak vytvářet nové sítě vztahů, integraci mezi občany a celkový hospodářský a sociální rozvoj v regionech.

V příhraničních oblastech mohou nastat mimořádné události a živelní pohromy většího rázu, na které bohužel stát není dostatečně technicky vybaven a nemá dostatek sil. V takových případech může ohrožený stát požádat o pomoc jiný stát, s kterým má podepsanou smlouvu o vzájemné přeshraniční spolupráci. Na základě dané smlouvy jsou povolány jednotky požární ochrany smluvního státu, které díky uskutečněné přeshraniční spolupráci efektivněji a rychleji zvládnou mimořádnou událost.

Záměrem práce je zmapovat způsob zajištění a rozsah realizované spolupráce a pomoc při mimořádných událostech na základě analýzy četnosti a struktury zásahů v přeshraniční spolupráci.

Hlavním cílem práce je zjištění četnosti a struktury zásahů v přeshraniční spolupráci.

Pro analýzu je stanoveno šest výzkumných otázek, kterými jsou:

1. K jakým zásahům nejčastěji vyjíždějí JPO hasičských záchranných sborů?
2. Je struktura přeshraničních zásahů analogická jako celková struktura zásahů HZS ČR?
3. Převažují zásahy českých JPO v zahraničí nad zásahy zahraničních u nás?
4. Roste počet zásahů JPO a zároveň i četnost mimořádných událostí v příhraničních oblastech?
5. Které kraje ČR vykazují největší četnost zásahů při přeshraniční spolupráci?
6. Koreluje délka státních hranic s počtem zásahů v jednotlivých státech?

Mezi dílčí cíle práce patří:

- zjištění účasti na přeshraniční spolupráci Rady Evropské unie, Evropské komise a mezinárodních organizací,
- definice IZS ČR a popis úkolů základních a ostatních složek IZS ČR,
- porovnání činností IZS ČR s činnostmi analogie IZS v sousedních státech ČR,
- charakteristika smluv o vzájemné spolupráci, vytyčení oblastí přeshraniční spolupráce a popis nákladů na poskytnutí pomoci.

V rámci analýzy se aplikují metody pozorování, explanace a komparace, zároveň se využívají výpočty normalizovaných hodnot. Pro popis meziročních výkyvů a procentních rozdílů se zjišťují informace ze statistických ročenek a zásadní význam pro práci má statistická databáze GŘ HZS ČR.

Prameny pro odborný text jsou čerpány zejména od spoluautorů Miloše Fialy a Josefa Viláška. V práci je také využívána cizojazyčná literatura a zahraniční autoři jako Liam O'Dowd a Christopher Hill. Další informace jsou čerpány z internetových zdrojů, především z českých a zahraničních webových stránek ministerstev a mezinárodních organizací, ale také právní normy, zejména České republiky a Slovenska.

1 CHARAKTERISTIKA RELEVANTNÍCH ORGÁNŮ EVROPSKÉ UNIE A MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍ

Před vymezením spolupráce mezi státy v rámci Evropské unie (dále jen „EU“) je zapotřebí charakterizovat jednotlivé orgány EU, které spolupracují při mimořádných událostech. EU se zabývá civilní nouzovou připraveností a strategiemi, které se využívají pro řešení mimořádných událostí. EU dále spolupracuje s Ministerstvem vnitra ČR a dohlíží na plnění úkolů ČR v rámci jejího členství v EU. Za nejdůležitější orgány, jež se podílejí na civilní nouzové ochraně, se považují Rada Evropské unie a Evropská komise. (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018b).

1.1 Relevantní orgány EU pro oblast civilní ochrany

Rada Evropské unie a její úkoly při poskytování humanitární pomoci

Rada Evropské unie vznikla v roce 1958 a sídlo má v Bruselu. Skládá se z ministrů vlád všech členských států EU. Jedná se o hlavní rozhodovací orgán, ale podílí se i na iniciativních úkolech. Ministři jednají o právních předpisech a zákonech, které jim předloží Evropská komise a následně je pozměňují, či schvalují. Dále vytváří zahraniční a bezpečnostní politiku EU a uzavírá dohody mezi jednotlivými členskými státy a mezinárodními organizacemi. Ve spolupráci s Evropským parlamentem schvaluje rozpočet EU (Evropská komise, 2019).

V rámci humanitární pomoci zemím při katastrofách nemá Rada Evropské unie pravomoc rozhodovat o operativních záležitostech, např. nerozhoduje o finanční výši, která má být poskytnuta dané ohrožené zemi v humanitární krizi. Na druhou stranu prosazuje dodržování mezinárodního humanitárního práva a snaží se řešit příčiny mimořádné události. Orgánem, jenž se zabývá humanitární pomocí, je pracovní skupina pro humanitární pomoc a potravinovou pomoc (dále jen „pracovní skupina“). Mezi její hlavní úkoly patří např. sledování humanitárních potřeb, projednávání humanitárních politik, prosazování humanitárního práva apod. Veškeré činnosti pracovní skupiny jsou prováděny na základě dodržování zásady lidskosti, neutrality, nestrannosti a nezávislosti (Fiala, 2009).

Evropská komise a její úkoly při poskytování humanitární pomoci

Jedná se o nadnárodní nezávislý orgán, který vznikl stejně jako Rada Evropské unie v roce 1958 a má také sídlo v Bruselu. Evropská komise se specializuje na realizaci střednědobých a dlouhodobých cílů. Konkrétně se jedná např. o sestavování rozpočtu EU, nebo o navrhování legislativy. Jako jediný orgán má pravomoc navrhopvat právní předpisy, o jejichž přijetí následně rozhoduje Evropský parlament a Rada Evropské unie. Má za cíl chránit zájmy občanů členských zemí EU na mezinárodní úrovni. Evropská komise pořádá odborné konzultace s experty a laickou veřejností. Konzultace slouží pro získávání informací, které se dále využívají při návrzích jednotlivých právních předpisů. Evropská komise sestavuje roční rozpočet EU a zároveň také sestavuje víceletý finanční rámec, který slouží jako nástroj pro finanční plánování rozpočtu na delší dobu, než je jeden rok. Spolu s Radou Evropské unie a Evropským parlamentem se podílí na určení prioritních výdajů; spolu s Evropským účetním dvorem kontroluje zacházení s finančními prostředky. Za další důležitou funkci Evropské komise je považováno zastupování členských států EU navenek při mezinárodních jednáních. Uplatňuje také kontrolní funkci, kdy dohlíží na dodržování evropského práva a povinností v něm uvedených (Fiala, 2009).

Evropskou komisi tvoří 28 komisařů pod vedením předsedy. Předseda Evropské komise je zvolen podle většinového souhlasu členů Evropského parlamentu. Funkční období předsedy trvá 5 let. Zvolení předsedy musí být potvrzeno Evropským parlamentem. Předseda má za úkol zajistit rozdělení jednotlivých působností mezi členy Evropské komise. Činnost jednotlivých útvarů je prováděna zaměstnanci, jež jsou přijati podle služebního řádu úředníků EU a podle pracovního řádu ostatních zaměstnanců EU (Evropský parlament, 2018). Zaměstnanci jednotlivých útvarů jsou podřízeni generálním ředitelstvím a úřadům, které mají veškerou odpovědnost za dané útvary (Odbor komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR, 2019).

Co se týká civilní ochrany, tak Evropská komise plánuje a stanovuje priority v oblasti rozvojové pomoci, zajišťuje transparentnost při poskytování pomoci a zabezpečuje finanční a věcnou podporu postiženým státům (Evropská komise, 2018a). V rámci Generálního ředitelství pro evropskou civilní ochranu a operace humanitární pomoci (dále jen „DG ECHO“) se zapojuje do řešení mimořádných událostí. DG ECHO spadá do kompetence Evropské komise a jeho úkolem je poskytovat pomoc státům a jeho obyvatelům zasažených katastrofou. Pomoc je poskytnuta jak členským státům Evropské unie, tak ostatním zemím světa. DG ECHO funguje samostatně a odpovědně, jelikož musí včas reagovat na humanitární krize (Hill, 2005).

DG ECHO klade důraz na dodržování pěti mezinárodních zásad při humanitární pomoci. Jsou jimi lidskost, neutralita, nestrannost, nezávislost a solidarita. V oblasti civilní ochrany poskytuje součinnost dobrovolných příspěvků od států, které se účastní humanitární pomoci (European Commission, 2018a,b).

Pro sledování aktuální situace ve světě a pro koordinaci zúčastněných států v případě krize slouží Středisko pro koordinaci odezvy na mimořádné události (dále jen „ERCC“). ERCC¹ koordinuje jednotlivé týmy civilní ochrany, aby mohly rychle a v krátkém čase zasáhnout. Činnost ERCC je zajištěna nejen pro členské státy EU, ale informuje o mimořádných událostech i ostatní země světa (European Commission, 2018c). Součástí ERCC je i Evropský lékařský sbor spolupracující s Evropskou agenturou pro námořní bezpečnost, jež řeší znečišťování moře. O pomoc v oblasti civilní ochrany může Evropskou komisi zažádat kterákoliv země světa. Státy účastníci se mechanismu civilní ochrany EU mají možnost dobrovolně přispívat své finanční zdroje do tzv. Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany. Jedná se o rezervu prostředků, které jsou následně použity na pomoc členským státům, které nejsou schopny zvládnout katastrofu samy. Náklady a kapacity Evropské rezervy jsou hrazeny Evropskou Unií. O prostředcích a jejich správě rozhoduje Evropská komise, která také poskytuje členským státům finanční prostředky ve výši 75 % ke krytí dopravních a operačních nákladů, nákladů na úpravy a opravy technik, jež vznikají vložením prostředků do Evropské rezervy. Díky těmto finančním příspěvkům od komise se zvyšuje motivace členských států přispívat svými prostředky do Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany. Prostředky jsou použity až po přijetí a vyhodnocení žádosti o podporu prostřednictvím ERCC (Evropská komise, 2017, 2018b).

Nástrojem komunikace a sledování události je tzv. společný komunikační a informační systém pro mimořádné události (dále jen „CECIS“) (Evropská komise, 2018a). CECIS je systém, který umožňuje propojovat jednotlivé členské orgány a kontaktní místa členských států v reálném čase² CECIS také obsahuje databázi registrovaných států zapojených do mechanismu civilní ochrany EU a podává informace o dobrovolných finančních zdrojích, které jsou vyčleněny na humanitární pomoc. Díky CECIS si mohou jednotlivé státy mezi sebou předávat zkušenosti, které získávají při zásazích v oblasti civilní ochrany (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018b).

---

¹ ERCC = Emergency Response Coordination Centre

² V České republice je kontaktním místem Operační a informační středisko Generálního ředitelství HZS ČR.

Evropská komise se tedy snaží podporovat a realizovat prevenci a připravenost na mimořádné události. Přispívá na zlepšení kvality informací o krizových situacích, rozvíjí výzkum a další nástroje včasného varování. Jednou z funkcí Evropské komise je zmíněné sestavování rozpočtu. V oblasti mechanismu civilní ochrany EU je rozpočet naplánován na období 2014–2020 v celkové výši 368,4 milionů EUR. Výdaje jsou vynakládány na prevenci, připravenost a reakci v oblasti civilní ochrany EU (European Commission, 2018d).

1.2 Mezinárodní organizace spolupracující při mimořádných událostech

Mezinárodní organizace jsou nedílnou součástí ochrany obyvatelstva jednotlivých států před krizovými situacemi. Fungují na principu bilaterální spolupráce, kdy mezi sousedními a ostatními státy se uzavře smlouva o spolupráci při mimořádných událostech, či se podepíše tzv. memorandům o porozumění.

Organizace, které se specializují na prevenci a řešení krizí, katastrof a zároveň působí i v dalších zemích světa, jsou tyto (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018a):

- **DG ECHO**³
- **IFRC**, neboli **International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies**, je nezisková organizace, která působí po celém světě a pomáhá lidem, které postihla přírodní katastrofa, či jiná mimořádná událost. Soustředí se zejména na oblast zdraví, humanitárních hodnot a na připravenost proti katastrofám. Jejím hlavním cílem je snižovat zranitelnost, zvyšovat odolnost vůči následkům katastrof a posílit mír ve světě. V rámci národní sítě mohou jednotlivé země mezi sebou komunikovat a spolupracovat (IFRC, 2018).
- **Emergency medical technician** (dále jen „**EMT**“), jsou záchranné lékařské týmy, které spadají pod Světovou zdravotnickou organizaci. EMT je potřebná skupina odborných lékařů a zdravotních sester, které léčí osoby postižené mimořádnou událostí. Aby mohly lékařské týmy koordinovat svou činnost, využívají tzv. Global EMT Registry. Jedná se o ověřovací systém, který umožňuje komunikaci a součinnost mezi jednotlivými týmy, ohroženými státy a vládami. Díky tomuto systému se mohou zlepšovat i vnitřní kapacity zemí, které následně mohou

---

³ DG ECHO a její úkoly při poskytování humanitární pomoci jsou popsány v předchozí podkapitole Evropská komise.

poskytnout pomoc ostatním státům, jež jsou ohroženy katastrofou (World Health Organization, 2018).

Další mezinárodní organizace, které spolupracují s Hasičským záchranným sborem České republiky a podílejí se na civilní připravenosti a ochraně obyvatelstva, jsou (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018c):

- The Visegrad Group (V4),
- United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (UN-OCHA),
- United Nations International Strategy for Disaster Reduction (UNISDR),
- Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE)
- International Association of Fire and Rescue Services (CTIF),
- Salzburg forum.

The Visegrad Group (V4)

Višegradskou skupinu (dále jen „V4“) tvoří čtyři země: Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovensko. Jedná se o skupinu, která se zabývá evropskou integrací a hájí společné zájmy členských zemí Višegradské skupiny. Členské státy této aliance jsou součástí jak Severoatlantické aliance, tak jsou členy EU. V4 není institucionalizována. Z hlediska financí má V4 svůj Mezinárodní višegradský fond (dále jen MVF), který podporuje vědu a výzkum, kulturu, vzdělání, turismus, mládež a zejména přeshraniční spolupráci. Každé čtyři členské státy mají povinnost do MVF vkládat stanovenou výši příspěvku, jež se každým rokem navyšuje. V roce 2014 se jednalo o částku 8 mil. EUR (International Visegrad Fund, 2016). Země přispívají hlavně nevládním organizacím a jednotlivým občanům zemí. Uděluje zároveň stipendia a rezidence umělcům. V oblasti obrany pořádají členské státy V4 každoročně vojenská cvičení ozbrojených sil. Tímto se snaží o posílení obranné spolupráce mezi členskými zeměmi. V rámci strategických dokumentů, vydaných v roce 2014 (Visegrad group, 2014) se chce V4 dlouhodobě zaměřit na zvýšení rozvoje v oblasti obranného průmyslu, obranných kapacit, nákupu techniky, přeshraničních činností, cvičení a školení.

Prostřednictvím tzv. Regionálního partnerství (V4+), mohou země více podporovat stabilitu a spolupráci v dalších regionech střední a východní Evropy. Regionálním partnerstvím se myslí specifická forma spolupráce mezi zakládajícími státy V4, Rakouskem a Slovinskem. Bylo

založeno v roce 2001 a jeho cílem je spolupráce v oblasti vnitřní bezpečnosti, kultury, infrastruktury, zahraniční politiky a dalších oblastech, kterými se zabývají příslušné resorty vnitra. Nejvíce se země Regionálního partnerství podílejí na kooperaci se západním Balkánem, se zeměmi Beneluxu a se státy, jež spadají do Východního partnerství Evropské unie.⁴ Jednání států o konkrétních problémech je vedeno s příslušnými ministry resortu, kteří se daným tématem zabývají. Summit V4 je pořádán každý rok a jedna členská země mu předsedá (The Visegrad Group, 2018; Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2018b).

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí (dále jen „OCHA“) je orgánem Organizace spojených národů. Cílem založení úřadu byla mobilizace a spolupráce agentur OSN při mimořádných událostech, které vznikly díky vlivům přírody či činností člověka. OCHA v současné době tedy zajišťuje dobrovolnou pomoc a ochranu lidí, kteří jsou postiženi danou krizovou situací.

OCHA nevykonává operativní funkci, ale působí spíše jako zprostředkovatel služeb a jako podpora při koordinaci humanitárních akcí. Koordinační funkce je prováděna na základě Stálého výboru pro interní agentury – IASC⁵. IASC rozhoduje o základních otázkách v krizových situacích. Posuzuje jednotlivé potřeby, odpovídá na konsolidované výzvy a zajišťuje koordinaci terénu a rozvoj humanitárních politik (Inter-Agency Standing Committee, 2018).

OCHA se řídí podle čtyř zásad, jimiž jsou: rozmanitost, důvěra, národní a místní vlastnictví a rovnost mužů a žen. Zásada rozmanitosti spočívá ve spolupráci a účasti všech humanitárních aktérů podílejících se na záchraně lidských životů. Důvěra je potom nedílnou součástí fungování vzájemného partnerství, mezi jednotlivými účastníky. Podstatou národního a místního vlastnictví je především primární odpovědnost členských států za poskytnutí pomoci. Tuto zásadu se OCHA snaží dodržovat díky posilování národní a místní koordinační

---

⁴ Východní partnerství Evropské unie je politické seskupení šesti států, kterými jsou Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina. Cílem Východního partnerství je hospodářská integrace mezi Evropskou unií a zmíněnými šesti státy a utváření předpokladů pro rychlejší politické sblížení. Jednání států Východního partnerství probíhá na základě bilaterální a multilaterální dimenze (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2018e).

⁵ IASC = The Inter-Agency Standing Committee

kapacity a struktury. V neposlední řadě je tu rovnost mužů a žen, na jejímž základě funguje celá humanitární akce. Každý člověk má jiné potřeby, schopnosti, vzdělání, věk a je zapotřebí tyto funkce sloučit a zajistit i genderovou rovnost při humanitární činnosti.

Obrázek 1: Strategický plán Úřadu pro koordinaci humanitárních záležitostí

Zdroj: (OCHA, 2018c)

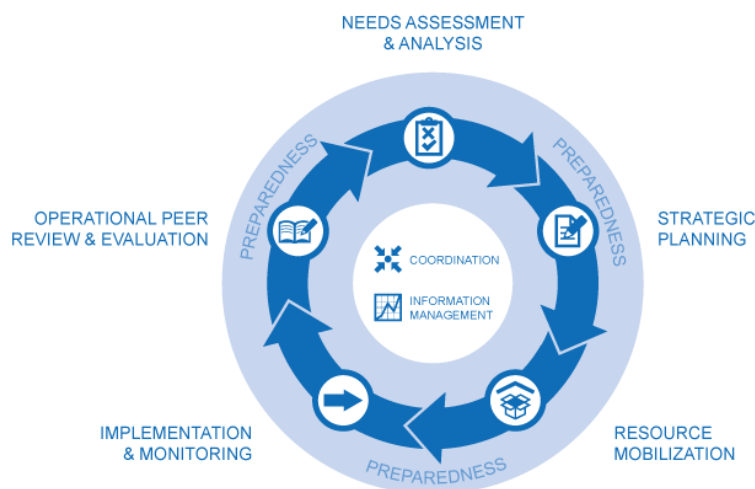
OCHA vytváří strategický plán, pomocí něhož může připravovat humanitární operace a stanovovat cíle, kterých chce v budoucnosti dosáhnout. Strategický plán je zakreslen do pěti základních strategických cílů (viz Obrázek 1). Prvním cílem OCHA je zajistit efektivnější humanitární pomoc, dále je zapotřebí zabezpečit důvěryhodnější situační analýzy.

Nedílnou součástí je také efektivita a inovace humanitárního financování pro lidi postižené humanitární krizí. Finance se získávají z Centrálního fondu pro reakci na mimořádné události (CERF) a ze Sdružených fondů pro jednotlivé země (CBPF). Za rok 2018 se předpokládá, že finanční příspěvky od dárců stoupnou v CERF na jednu miliardu amerických dolarů (OCHA, 2018a). Česká republika je do tohoto procesu také zapojena a na humanitární pomoc v roce 2017 přispěla částku 130 mil. Kč⁶ (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2018c).

Čtvrtým cílem strategie Úřadu pro koordinaci humanitárních záležitostí je mezinárodní přijetí lidských práv a podílení se na smysluplných opatřeních pro lidi v nouzi.

⁶ Příspěvky do Evropské unie má na starost Ministerstvo vnitra ČR, pokud se jedná o podporu do zemí třetího světa, spadá zodpovědnost na Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Poslední strategický cíl spočívá ve vedení, které má být schopno lépe reagovat a přizpůsobovat se humanitárního systému (OCHA, 2018c).

Obrázek 2: Cyklus humanitárního programu

Zdroj: (OCHA, 2018b)

Příprava, řízení a pomoc při mimořádných událostech probíhá v rámci tzv. cyklu humanitárního programu (viz Obrázek 2). Cyklus je rozdělen do pěti prvků, které na sebe vzájemně navazují. Aby mohl být cyklus humanitárního programu úspěšný, je zapotřebí se efektivně připravit na krizové situace, zkoordinovat humanitární orgány a spravovat informace, které jsou k dispozici (OCHA, 2018b).

United Nations International Strategy for Disaster Reduction (UNISDR)

UNISDR je zkratka pro Mezinárodní strategii OSN pro snižování následků katastrof. Tato strategie spadá pod sekretariát OSN a zaměřuje se na sociální, ekonomické, environmentální a humanitární oblasti. Jak už její název napovídá, jejím úkolem je hlavně snižování škod, které vznikají přírodními vlivy, jako např. zemětřeseními, záplavami. UNISDR má také za úkol podporovat provádění, sledování a přezkum rámce Sendai na základě čtyř prioritních os, kterými jsou:

- „porozumění riziku katastrof,
- posílení správy rizika katastrof a umožnění managementu rizika katastrof,
- investování do oblasti snižování rizika katastrof za účelem zvýšení odolnosti,

- *posílení připravenosti na katastrofy a přípravy k účinné reakci a použití postupu „Build Back Better (rekonstrukce do lepšího stavu než před katastrofou)“ při oživení, obnově a rekonstrukci.*“ (Ministerstvo životního prostředí ČR, 2018a, str. 10).

Rámec Sendai (dále jen „rámec“) je dohoda, která byla schválena Valným shromážděním OSN na období 2015-2030 s cílem snižování rizika katastrof a posílení udržitelného rozvoje. Rámec obsahuje zmíněné akční priority a sedm cílů (např. cíl snížit celkovou úmrtnost při katastrofách do roku 2030), které se týkají prevence, připravenosti a odolnosti vůči katastrofám, včetně katastrof, které jsou způsobené lidskou činností. (Ministerstvo životního prostředí ČR, 2018a, str. 7). Státy, které jsou zapojeny do činnosti rámce Sendai, mají primární odpovědnost za prevenci a snížení rizik katastrof. Země musí vypracovávat své národní a místní strategie a zprávy o implementaci rámce Sendai.

Na spolupráci při zavádění strategií ke snižování rizika se podílí také Česká republika. Otázkou snižování rizik při katastrofách se zabývá zejména odbor bezpečnosti a krizového řízení, které je součástí Ministerstva životního prostředí. Tento odbor zpracovává a aktualizuje koncepci environmentální bezpečnosti a koordinuje činnosti spojené s odpovědností jednotlivých sektorů v národní platformě pro snižování rizik při katastrofách, které spadají do rámce Sendai (Ministerstvo životního prostředí ČR, 2018a).

UNISDR se dále zaměřuje na oblast zvyšování investic do obnovitelných zdrojů, snaží se o vybudování měst, škol a nemocnic, která budou odolné vůči budoucím přírodním katastrofám a usilují o větší podporu mezinárodního systému.

Organization for Security and Co-operation in Europe (OSCE)

Jedná se o Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (dále jen „OSCE“), která se zabývá širokým spektrem událostí - od politických, vojenských oblastí až po environmentální aspekty. Zaměřuje se na otázky bezpečnosti, kontroly zbrojení, ekonomiky, environmentálních aktivit (např. snižování rizik vzniklé přírodní katastrofou), lidských práv, terorismu. Rozhodnutí o konkrétních otázkách musí být jednohlasné. OSCE má svoji strukturu a je hierarchizovaná. Tvoří ji celkem 57 členských států, včetně České republiky.⁷ (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2018a; OSCE, 2018a).

---

⁷ Česká republika se aktivně zapojuje do volebních monitoringů Parlamentního shromáždění OSCE a vysílá experty do polních misí (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2018a).

Jednou z činností OSCE je i správa hranic. Specializuje se na otevřené a bezpečné hranice států a zároveň na zachování svobodného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu. Zajišťuje přeshraniční spolupráci mezi příslušníky cizinecké policie sousedních zemí. Podílí se na přípravě seminářů a školení pro příslušný personál. Díky těmto školením jsou zaměstnanci organizace OSCE připraveni na poskytnutí služeb a zaměstnanci tak mohou včasné varovat obyvatele a úředníky ohroženého státu během krizové situace a zároveň jim poskytnout poradenství v případě mimořádné události. Na základě Policejního informačního systému (POLIS) si mohou státy navzájem předávat své zkušenosti, které souvisí s hranicemi, zlepšovat mezi sebou spolupráci a sladit příslušné politiky (OSCE, 2018b).

International Association of Fire and Rescue Services (CTIF)

Na rozdíl od předchozích organizací, se International Association of Fire and Rescue Services, neboli Mezinárodní technický výbor pro prevenci a hašení požárů (dále jen „CTIF“⁸) zaměřuje pouze na mimořádné události spojené s požáry. Jedná se o největší hasičskou organizaci na světě, jelikož působí přibližně ve 39 zemích světa a má přes milion členů (CTIF, 2018). Úkolem tohoto výboru je především zlepšit pracovní prostředí hasičům na základě různých analýz a zkušeností.

V CTIF působí profesionální i dobrovolní hasiči. Výbor je členěn na komise a pracovní skupiny, přičemž každá má svého vedoucího a tajemníka. Každá komise a pracovní skupina je rozdělena podle toho, na jakou oblast se specializuje. Může to být např. požární prevence, lesní požáry, záchranné služby, školení a vzdělávání nebo regionální pracovní skupina, do které spadají země, které jsou zapojeny do tzv. Podunajské strategie. Jedná se o země jako je Německo, Rakousko, Slovensko, ČR, Maďarsko, Slovinsko, Rumunsko, Bulharsko, Chorvatsko, Srbsko, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Moldávie a Ukrajina. Tyto státy mezi sebou spoluprací v různých prioritních oblastech jako je např. doprava, bezpečnost, energetika (Vláda České republiky, 2018).

Od roku 2017 je výbor zapojen také do vnitřní požární ochrany (CTIF, 2018). Požární ochrana je definována jako využívání technických a teoretických prostředků při prevenci požáru (BOZP, 2018). Tyto prostředky jsou dány právními předpisy a normami v oboru požární bezpečnosti. Prevence požární ochrany spočívá např. ve školení zaměstnanců v rámci požární ochrany. Povinnosti a úkoly příslušných institucí státní správy a samosprávy na úseku požární

---

⁸ CTIF = Comité Technique International de prevention et d'extinction de Feu

ochrany jsou uvedeny v zákoně č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“) (ČR, 1985).

Rozhodovacím orgánem CTIF jsou shromáždění delegátů a výkonný výbor. Výkonný výbor má v popisu práce zejména předkládat návrhy pro shromáždění delegátů.⁹ Shromáždění delegátů je hlavním rozhodovacím orgánem o projektech a o připravovaných akcích (CTIF, 2018).

Každý stát, který je zapojený do této organizace, má svůj národní výbor. Český národní výbor CTIF je složen ze zástupců státních úřadů, hasičských sdružení, spolků a dalších významných organizací. Byl založen v roce 2004 Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a jednou z jeho hlavních funkcí je hájit zájmy České republiky v oblasti požární ochrany, zaměřuje se na záchranu osob a na technickou pomoc při mimořádných událostech (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018).

Salzburg forum (Salzburské fórum)

Poslední organizací, zabývající se civilní připraveností a podílející se na ochraně obyvatelstva je Salzburské fórum. Členskými státy jsou Rakousko, Česká republika, Bulharsko, Maďarsko, Polsko, Chorvatsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko. Fórum je založeno na vzájemné spolupráci mezi členskými státy a zaměřuje se na tyto tři úrovně spolupráce (Salzburg forum, 2018):

- *„spolupráce a lobbying v rámci EU,*
- *regionální spolupráce,*
- *spolupráce s třetími zeměmi.“*

Kooperace se utváří na základě středoevropské operační sítě, která spojuje všechny členy fóra. Salzburské fórum se zejména soustřeďuje na efektivnost přeshraniční správy, bezpečnost na vnějších hranicích a na boj proti organizovanému zločinu. V rámci spolupráce s třetími zeměmi se věnuje nelegální migraci (Salzburg forum, 2018).

---

⁹ V současné době je prezidentem výkonného výboru Tore Eriksson, který je ze Švédska. Česká republika má svého člena ve výboru také. Je jím viceprezident Zdeněk Nytra (CTIF, 2018).

2 CHARAKTERISTIKA A ČLENĚNÍ INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU ČR

Vymezení integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) obsahuje zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (ČR, 2000a). IZS je koordinovaný postup, založený na spolupráci složek IZS, orgánů státní správy a samosprávy, fyzických a právnických osob při přípravě na mimořádnou událost a při jejím „zdolávání/řešení“, s kterou je následně spojeno provádění záchranných a likvidačních prací (ČR, 2000a). IZS není sám o sobě právním subjektem, není institucionalizován. Stálými orgány pro koordinaci složek IZS jsou operační a informační střediska (dále jen „OPIS“) a krajská operační střediska (dále jen „KOPIS“). Tato střediska fungují jako telefonní centrum tísňového volání. Střediska obsluhují linky 150, 155, 158 a 112.

Pro pochopení IZS je zapotřebí definovat pojmy mimořádné události, záchranných prací, likvidačních prací a charakterizovat jednotlivé složky IZS. Mimořádnou událostí se myslí veškeré působení nepříznivých sil a jevů, které jsou vyvolány činností člověka, přírodními vlivy nebo haváriemi a způsobují ohrožení života, zdraví, majetku a životního prostředí. Během mimořádné události jsou prováděny záchranné a likvidační práce. Záchranné práce omezují a odvracejí rizika a likvidační práce odstraňují následky způsobené mimořádnou událostí a uvádějí věci do původního stavu (ČR, 2000a).

Aby šlo o zásah IZS, je nutné aktivovat alespoň dvě složky IZS. Složky IZS se dělí na základní složky a ostatní složky. Základní složky jsou povinny dle zvláštních předpisů rychle a nepřetržitě zasahovat na území celé České republiky. Mezi základní složky podle § 4 zákona č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů patří:

- „Hasičský záchranný sbor ČR,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé Zdravotnické záchranné služby,
- Policie ČR“ (ČR, 2000a).¹⁰

---

¹⁰ Základní složky IZS jsou popsány v následující podkapitole.

Ostatní složky jsou povolány na pomoc při záchranných a likvidačních pracích na základě sjednané dohody o plánované pomoci na vyžádání. Dohody o plánované pomoci na vyžádání uzavírají buď Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR, nebo HZS krajů s vybranými subjekty (ČR, 2000a). Přehled sil a prostředků, které jsou použity při záchranných a likvidačních pracích, jsou vyjmenovány v příslušném poplachovém plánu IZS. Poplachovými plány se dělí na ústřední poplachový plán IZS a na poplachový plán kraje (Agh, 2017).

Do ostatních složek spadají:

- „vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- obecní policie,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,
- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím“ (ČR, 2000a).

Aby byly dobře a efektivně prováděny záchranné a likvidační práce, je potřeba stanovit někoho, kdo bude řídit zasahující složky IZS. Řízení záchranných a likvidačních pracích se podle vyhlášky Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému (Ministerstvo vnitra, 2001) rozděluje do tří úrovní:

- taktické,
- operační,
- strategické.

Taktické řízení je prováděno přímo na místě zásahu, kde nastala mimořádná událost. Řízení záchranných a likvidačních prací a koordinace příslušných složek IZS je prováděno velitelem zásahu. Ve většině případů se jedná o velitele příslušné jednotky požární ochrany, pokud zvláštní předpis nestanoví jinak. **Operační řízení** se využívá v rámci operačních a informačních středisek. KOPIS působí na ústřední a krajské úrovni. Střediska slouží především pro varování obyvatelstva a vyrozumění příslušných orgánů. Na žádost velitele zásahu mohou také povolat na pomoc ostatní složky dle poplachového plánu IZS. Strategické řízení je spojeno s přímým zapojením starosty obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje, či ministerstva vnitra do koordinační činnosti při provádění záchranných a likvidačních prací (dále jen „ZLP“) přičemž tyto činnosti mohou provádět zmíněné osoby pouze v případě, že jsou o to požádáni velitelem

zásahu. Na úrovni strategického řízení operují příslušné orgány také s krizovými plány, havarijními plány kraje a obce, popřípadě vnějšími havarijními plány, které se využívají v případě významné mimořádné události, jež narušuje stabilitu systému (Ministerstvo vnitra ČR, 2001a). **Krizové plány** jsou souborem postupů, metod, opatření, které mají zvládnout krizovou situaci (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018g). Havarijní plány slouží pro stanovení způsobu provádění záchranných a likvidačních prací.

Na zmíněných úrovních řízení se dále uplatňuje tzv. **krizové řízení**. Krizovým řízením se myslí „*Souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením, nebo ochranou kritické infrastruktury*“ (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018f). Krizová situace je definována dle § 2 písm. b) zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („dále jen krizový zákon“) (ČR, 2000b). Během krizové situace je narušena kritická infrastruktura, či vzniká jiné nebezpečí, při kterém je zapotřebí vyhlásit stav nebezpečí, nouzový stav, nebo stav ohrožení státu. Orgány zajišťující připravenost na krizové situace podle krizového zákona jsou:

- vláda,
- ministerstva a jiné ústřední správní úřady,
- Česká národní banka,
- orgány kraje a další orgány s působností na území kraje,
- orgány obce.

Ostatními orgány krizového řízení s územní působností jsou **bezpečnostní rada a krizový štáb**. Bezpečnostní rada se člení do třech úrovní, kterými jsou:

- **Bezpečnostní rada státu** (dále jen „BRS“) je stálým pracovním orgánem vlády, která se zabývá problematikou bezpečnosti České republiky a navrhuje opatření k jejímu zajišťování. Stálými pracovními orgány jsou: Výbor pro obranné plánování, Výbor pro koordinaci základních bezpečnostních politik, Výbor pro vnitřní bezpečnost, Výbor pro zpravodajskou činnost a Výbor pro civilní nouzové plánování, který zajišťuje koordinaci a plánování opatření v oblasti ochrany obyvatelstva. (Ministerstvo vnitra ČR, 2018).

- **Bezpečnostní rada kraje** (dále jen „BRK“), jejímž předsedou je hejtman příslušného kraje, či primátor hlavního města Prahy. BRK je složená z maximálně deseti členů a jejím úkolem je především analýza rizika a ohrožení, projednávání a hodnocení havarijních a krizových plánů, posuzování stavu připravenosti složek IZS na mimořádné události.
- **Bezpečnostní rada obce s rozšířenou působností** (dále jen „BR ORP“) je pod vedením starosty obce s rozšířenou působností. Starosta jmenuje příslušné členy BR ORP, přičemž celkový počet členů nesmí přesáhnout osm.¹¹(ČR, 2000b).

Další činnosti BRK a BR ORP jsou obsaženy v § 6 - 9 nařízení vlády č. 462/2000 k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona o krizovém řízení (Vláda ČR, 2000).

Pracovním orgánem bezpečnostní rady je **krizový štáb**. Krizový štáb je sestavován na ústřední, regionální a místní úrovni a jedná se o orgán, který řídí a koordinuje záchranné a likvidační práce při mimořádné události. Složení krizového štábu a jeho činnosti jsou uvedeny ve zmíněném nařízení vlády č. 462/2000 k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona o krizovém řízení (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018d). Na rozdíl od bezpečnostní rady, která se schází v pravidelném intervalu, se krizový štáb schází pouze tehdy, když nastane krizová situace. Účelem setkání krizového štábu je mimo jiné také poskytnutí doporučení pro vyhlášení krizového stavu. Krizovými stavy jsou:

- **Válečný stav** je vyhlášen Parlamentem ČR, v případě, kdy je napadena Česká republika, či je nutno plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení. Válečný stav se vyhláší pro celé území státu a jeho doba trvání není určena (ČR, 1993).
- **Stav ohrožení státu** se vyhláší tehdy, když je ohrožena svrchovanost, nebo územní celistvost státu, nebo jeho demokratické základy. Stav ohrožení státu vyhláší Parlament ČR na základě podaného návrhu vlády ČR. Vyhlášení platí pro celé území ČR, či platí jen na omezenou část území. Doba vyhlášení není omezená (ČR, 1998).
- **Nouzový stav** vyhláší vláda ČR (při nebezpečí z prodlení předseda vlády). Nouzový stav je vyhlášen v případě, že jde o živelnou pohromu, ekologickou, či průmyslovou havárii, nehodu nebo jiné nebezpečí, které ohrožuje životy a zdraví osob, majetkovou hodnotu, nebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Vyhlášení je stanoveno na maximálně 30 dní. Prodloužení

---

¹¹ Ve zvláštním případě může být zřízena starostou obce i bezpečnostní rada obce.

doby vyhlášení je možné jen po souhlasu Poslanecké sněmovny. Vyhlášení nouzového stavu se vztahuje na celé území státu, či jenom na jeho část (ČR, 1998).

- **Stav nebezpečí** je takový stav, kdy jsou ohroženy životy, zdraví, majetek, životní prostředí, ale ohrožení nedosahuje velkého rozměru. Stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje, či primátor Hlavního města Prahy. Vyhláší se také tehdy, pokud není možné odvrátit dané nebezpečí běžnou činností správních úřadů, orgánů krajů a obcí, složek IZS nebo subjektů kritické infrastruktury. Doba vyhlášení trvá nejvýše 30 dní a prodloužení doby je možno provést pouze se souhlasem vlády ČR. Vyhlášení se vztahuje buď na celý kraj, či jen na jeho část (ČR, 2000b)

2.1 Hasičský záchranný sbor ČR

Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „HZS ČR“) je podle zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (ČR, 2015) *„jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi.“* HZS ČR patří tedy mezi základní složky IZS.

Príslušníci HZS ČR jsou povinni plnit úkoly v takovém rozsahu a za stanovených podmínek, které jsou v souladu s právními předpisy (zejména zákonem o požární ochraně, zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, krizovým zákonem a zmíněným zákonem č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů). V rámci IZS HZS ČR plní úkoly ve spolupráci s ostatními složkami IZS a dalšími orgány státní správy a samosprávy (Skalská, 2010).

HZS ČR ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí poskytuje humanitární pomoc v ostatních státech světa a plní i mimořádné úkoly, které jsou nezbytné pro ochranu života a zdraví obyvatel, životního prostředí, zvířat a majetku (ČR, 2015).

HZS ČR je hierarchicky uspořádán (ČR, 2015). Tvoří ho:

- **Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR** (dále jen „GŘ HZS ČR“), jenž je součástí Ministerstva vnitra a v čele stojí generální ředitel¹². Z obrázku č. 3 je

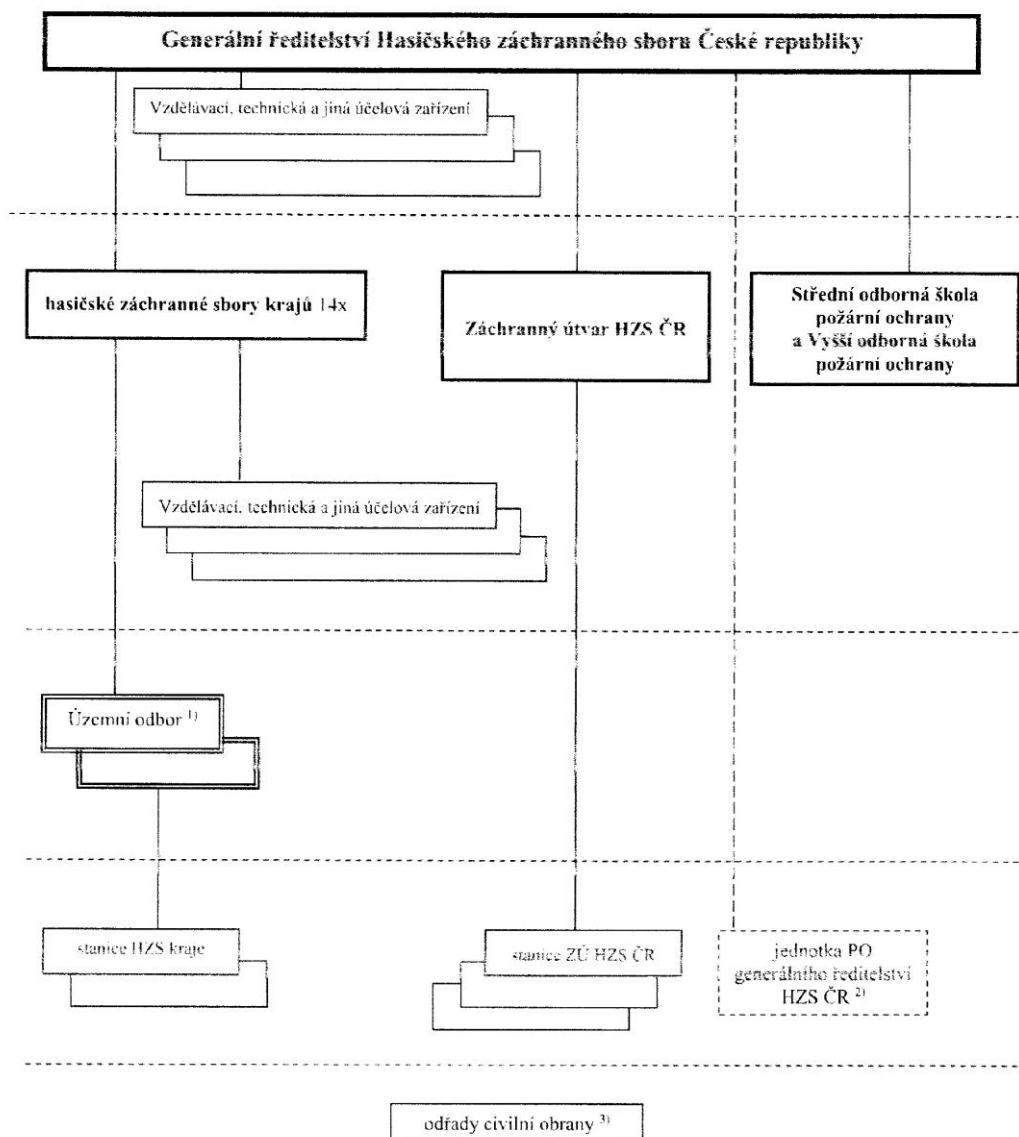
---

¹² V současnosti je jím genmjr. Ing. Drahošlav Ryba.

vidět, že GŘ HZS ČR je na nejvyšší úrovni, a proto se jedná o nadřízený orgán vůči všem ostatní orgánům HZS ČR.

- **14 hasičských záchranných sborů krajů**, které jsou brány jako výkonná složka HZS ČR a jako účetní jednotky, kdy jejich příjmy a výdaje jsou součástí rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra. V čele každého Hasičského záchranného sboru kraje stojí ředitel. Hasičské záchranné sbory kraje zřizují ve svém územním obvodu operační a informační střediska a také mohou zřídit a provozovat technická, vzdělávací a účelová zařízení.
- **Záchranný útvar HZS ČR**, který je organizační složkou státu a zároveň účetní jednotkou. V čele stojí velitel útvaru. Plní úkoly v oblasti požární ochrany při řešení mimořádných událostí, podílí se na odborné přípravě a zajišťuje výuku a výcvik, který umožní příslušníkům HZS ČR získat řidičské oprávnění.
- **Školy**, jež mají vzdělávat budoucí příslušníky HZS ČR v oblastech jako je požární ochrana, IZS, krizové řízení apod. Zmíněné orgány HZS ČR jsou zobrazeny na obrázku č. 3.

Hasičský záchranný sbor České republiky

¹⁾ HZS hl. m. Prahy se nečlení na územní odbory.

²⁾ Podle § 65 odst. 2 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, Ministerstvo vnitra může k plnění mimořádných úkolů na úseku požární ochrany zřídit jednotku generálního ředitelství HZS ČR.

³⁾ Podle § 10 odst. 1 zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru), generální ředitelství HZS ČR, HZS kraje a ZÚ HZS ČR mohou k plnění úkolů za stavu ohrožení státu a válečného stavu zřizovat a organizačně, materiálně a personálně připravovat odřady civilní obrany z jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí nebo jejich částí.

Obrázek 3: Organizační struktura HZS ČR

Zdroj: (Hasičský záchranný sbor ČR, 2017)

2.2 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje

Jednotky požární ochrany (dále jen „JPO“) jsou uspořádané systémy jednotek, které tvoří odborně způsobilé osoby (hasiči), které jsou vybaveny požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany. JPO mají za hlavní úkol hasit požáry a zároveň zajistit potřebná opatření, která pomohou k odstranění hrozeb, jež mohou ohrozit životy a zdraví obyvatel, majetek a životní prostředí. JPO poskytují účinnou pomoc při mimořádných událostech do určitého časového limitu a spolupracují na provádění záchranných a likvidačních prací (Pecl, 2018).

JPO vykonávají činnosti spojené s udržováním a zvyšováním odborné a fyzické způsobilosti hasičů. Především se jedná o školení a následný výcvik. Dále provádějí údržbu požární techniky a dalších prostředků požární ochrany. Tyto uvedené činnosti jsou prováděny v rámci organizačního řízení JPO. Dalším řízením, které provádějí JPO, je řízení operační. Projevuje se tehdy, když JPO přijmou zprávu o vzniku požáru, či jiné mimořádné události, provedou úkoly stanovené zákonem o požární ochraně a vrátí se zpět na místo stálé dislokace (Pecl, 2018).

JPO jsou rozděleny do čtyř kategorií podle svého zřizovatele JPO a vztahu osob vykonávajících činnosti v těchto jednotkách ke zřizovateli JPO. Podle § 65 zákona č. 133/1985 Sb. České národní rady o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, se JPO dělí na:

1. *„Jednotky hasičského záchranného sboru zřízené jako jednotka hasičského záchranného sboru kraje, jednotka generálního ředitelství nebo jednotka záchranného útvaru hasičského záchranného sboru, která je složena z příslušníků hasičského záchranného sboru (dále jen "příslušník") určených k výkonu služby na stanicích hasičského záchranného sboru,*
2. *Jednotky hasičského záchranného sboru podniku, které jsou složeny ze zaměstnanců právnických osob nebo podnikajících fyzických osob, kteří vykonávají činnost v této jednotce jako své zaměstnání, (dále jen "zaměstnanec podniku"),*
3. *Jednotky sboru dobrovolných hasičů obce, jež jsou složeny z fyzických osob, které nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání,*
4. *Jednotky sboru dobrovolných hasičů podniku, které jsou složeny ze zaměstnanců právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby, kteří nevykonávají činnost v této jednotce požární ochrany jako své zaměstnání.“*

Každá JPO musí využívat určité schopnosti, které jsou měřitelné operační hodnotou. Operační hodnota je tvořena **dobou výjezdu JPO z místa dislokace po vyhlášení poplachu,**

jež je určena vyhláškou Ministerstva vnitra ČR č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany. (Ministerstvo vnitra ČR, 2001b), a **územní působností JPO**.

JPO se dále dělí podle **plošného pokrytí území ČR** do šesti skupin a to na:

- „*JPO I – jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace. JPO I jsou příslušníci hasičského záchranného sboru, které jsou ve služebním poměru.*
- *JPO II – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,*
- *JPO III – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,*
- *JPO IV – jednotka hasičského záchranného sboru podniku,*
- *JPO V – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,*
- *JPO VI – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku (ČR, 1985).“*

Skupina JPO I až JPO III se vztahuje na územní působnost zasahující i mimo území svého zřizovatele. Skupina JPO IV až JPO VI má pouze místní působnost zasahující na území svého zřizovatele. Místo zásahu JPO IV, JPO V a JPO VI i mimo územní obvod se může změnit ad hoc jen po dohodě se zřizovatelem. (ČR, 1985). V tabulce č. 1 jsou popsány stupně nebezpečí území obce, JPO a jejich doba dojezdu na místo zásahu. První čas je určen pro první JPO, které se dostaví na místo zásahu. Druhý čas je uveden pro druhé a další JPO, které se dostaví na místo zásahu.

Tabulka 1: Přehled prvků rozhodných pro zajištění plošného pokrytí kraje JPO

Základní tabulka plošného pokrytí		
Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min a další 1 JPO do 10 min
	B	1 JPO do 7 min a další 2 JPO do 10 min
II	A	2 JPO do 10 min a další 1 JPO do 15 min
	B	1 JPO do 10 min a další 2 JPO do 15 min
III	A	2 JPO do 15 min a další 1 JPO do 20 min
	B	1 JPO do 15 min a další 2 JPO do 20 min
IV	A	1 JPO do 20 min a další 1 JPO do 25 min

Zdroj: (ČR, 1985)

Při krizové situaci je nutno určit, kolik je potřeba sil a prostředků pro záchranné a likvidační práce v závislosti na rozsahu a druhu mimořádné události a na úrovni koordinace složek při společném zásahu. Pro tyto účely se v rámci sestavovaných poplachových plánů rozlišují tři poplachové stupně a jeden zvláštní stupeň. Tyto poplachové stupně jsou popsány níže na v tabulce č. 2. Každý poplachový stupeň je vyhlášen podle toho, kolik je ohroženo osob při mimořádné události, či v jakém rozsahu zasáhla mimořádná událost území. Dále je určeno v každém poplachovém stupni, kdo bude vykonávat záchranné a likvidační práce. Pokud mimořádná událost přesáhne území ČR, či území příslušného kraje, tak záchranné a likvidační práce řídí a koordinuje Ministerstvo vnitra. Stupeň poplachu je vyhlášen velitelem zásahu po příjezdu k mimořádné události. Pokud velitel zásahu vyhlásí nejvyšší stupeň, přebírá řízení a koordinaci záchranných a likvidačních prací hejtman kraje, resp. primátor Hlavního města Prahy (ČR, 2001a).

Tabulka 2: Charakteristiky poplachových stupňů

Stupně poplachu	Podmínky pro vyhlášení	Provádění záchranných a likvidačních prací
1. stupeň poplachu	Mimořádná událost ohrožuje jednotlivé osoby , jednotlivý objekt nebo jeho část, s výjimkou objektu, kde jsou složité podmínky pro zásah. Jednotlivé dopravní prostředky osobní nebo nákladní dopravy nebo plochy území do 500 m² .	Záchranné a likvidační práce provádí základní složky , které není nutno při společném zásahu nepřetržitě koordinovat.
2. stupeň poplachu	Mimořádná událost ohrožuje nejvýše 100 osob , více jak jeden objekt se složitými podmínkami pro zásah, jednotlivé prostředky hromadné dopravy osob, cenný chov zvířat nebo plochy území do 10 000 m² .	Záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky z kraje , kde mimořádná událost probíhá.
3. stupeň poplachu	Mimořádná událost ohrožuje více jak 100 a nejvýše 1000 osob , část obce nebo areálu podniku, soupravy železniční přepravy, několik chovů hospodářských zvířat, plochy území do 1 km² , povodí řek, produktovody, jde o hromadnou havárii v silniční dopravě nebo o havárii v letecké dopravě.	Záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky nebo se využívají síly a prostředky z jiných krajů .
Zvláštní stupeň poplachu	Mimořádná událost ohrožuje více jak 1000 osob , celé obce nebo plochy území nad 1 km² .	Záchranné a likvidační práce provádí základní a ostatní složky včetně využití sil a prostředků z jiných krajů , popřípadě je nutno použít pomoc podle § 22 zákona nebo zahraniční pomoci.

Zdroj: vlastní zpracování dle (ČR, 2001a)

2.3 Zdravotnická záchranná služba

Zdravotnická záchranná služba má za hlavní úkol podle zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů (ČR, 2011), poskytovat přednemocniční neodkladnou péči osobám se závažným postižením zdraví (onemocnění, úraz), nebo v přímém ohrožení života do té doby, dokud není tato osoba předána cílovému poskytovateli akutní lůžkové péče. Zdravotnická záchranná služba poskytne pomoc na základě tísňového volání 155 (záchranné operační středisko), či výzvou od operačního střediska jiné složky IZS.

Výdaje na neodkladnou péči jsou hrazeny ze zdravotního pojištění. Roční náklady na připravenost poskytovatele ZZS na řešení mimořádných událostí a krizových situacích ze státního rozpočtu činí 10 Kč na osobu s trvalým, či hlášeným pobytem na území příslušného kraje k 31. prosince přechozího kalendářního roku (Vláda ČR, 2012). Prováděcím předpisem zákona č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě je vyhláška Ministerstva zdravotnictví ČR č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě (Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2012). V této vyhlášce je popsáno podrobněji tísňového volání, provozní řád zdravotnického operačního střediska, operační řízení letecké výjezdové skupiny, traumatologický plán. Traumatologický plán obsahuje opatření a postupy potřebná při poskytování přednemocniční neodkladné péče. Traumatologický plán se uplatňuje během hromadného neštěstí, kdy je zraněno více osob, než obvykle a aktivují se pozemní, letecké i záložní prostředky záchranné zdravotnické služby (Urbánek, 2018).

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace, kterou zřizuje každý kraj v ČR, včetně Hlavního města Prahy, přičemž tato příspěvková organizace musí mít oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby. Cílem zdravotnické záchranné služby kraje je tedy zajistit přednemocniční péči postiženého před hospitalizací. Pro naplnění tohoto cíle je zapotřebí mít potřebné výjezdové skupiny dislokované na výjezdových stanovištích. Výjezdové skupiny, podle zákona č. 374/2011 Sb., o záchranné zdravotnické službě, se dělí na:

- **Rychlou lékařskou pomoc (dále jen „RLP)**, kterou tvoří většinou tříčlenný zdravotnický tým. Tým je složen z řidiče-záchranáře, zdravotnického záchranáře a lékaře, který vede zdravotnický tým.
- **Rychlou zdravotnickou pomoc (dále jen „RZP)**, která poskytuje neodkladnou péči bez přítomného lékaře.

- **Rychlá lékařská pomoc v systému Rendez-vous (dále jen „RV)** se skládá z řidiče- záchranáře a lékaře, jež jsou v koordinaci s rychlou zdravotnickou pomocí. Posádka RV má být složena minimálně ze dvou členů.
- **Letecká záchranná služba (dále jen „LZS“)**, jejíž posádku tvoří minimálně dvě osoby, a to zdravotnický záchranář a lékař. V České republice je v provozu 10 stanovišť, která jsou zajištěna státními organizacemi a soukromými subjekty. Státními organizacemi jsou např. Armáda ČR a Policie ČR. Služby LZS jsou hrazeny Ministerstvem zdravotnictví a další zdravotní výkony, které tvoří přibližně 1 % z celkových nákladů na provoz, hradí zdravotní pojišťovny. LZS má k dispozici vrtulníky typu EC-135, Bell-427 a výjimečně i typ AS-355 Ecureuil. Lety LZS jsou členěny na akutní lety Helicopter Emergency Medical Service (HEMS) a na plánované ambulanční lety (Vilášek, 2014).
- **Doprava raněných a nemocných v podmínkách neodkladné péče**, která zabezpečuje transport k příslušnému poskytovateli akutní lůžkové péče.

Veškeré tyto vyjmenované výjezdové skupiny mají svoji výjezdovou základnu určenou podle demografických, topografických a rizikových parametrů příslušného území obce, či městské části hlavního města Prahy. Doba výjezdu je stanovena na **20 minut** od přijetí pokynu k výjezdu zdravotnického operačního střediska (dále jen „ZOS“), nebo krajského zdravotnického operačního střediska (dále jen „KZOS“), či operačního střediska jiných složek IZS. Po výjezdu výjezdových skupin je povinen poskytovatel akutní lůžkové péče zajistit kontaktní místo, které bude sloužit pro komunikaci a koordinaci s výjezdovou skupinou během mimořádné události a krizových situací. ZOS má za úkol zhodnotit naléhavost tísňového volání a následně poskytnout pomoc volajícímu v otázkách zdravotního stavu postižené osoby. Dalším úkolem je podat volajícímu instruktáž o první pomoci (tzv. TAPP – telefonicky asistovaná první pomoc), včetně neodkladné resuscitace zraněného (tzv. TANR – telefonicky asistovaná neodkladná resuscitace) do příjezdu výjezdových skupin. Zaměstnanci ZOS mají v rámci instrukcí tyto povinnosti:

- uklidnit volajícího,
- snížit riziko dalšího poškození zraněného,
- zajistit optimální podmínky pro zásah výjezdových skupin,
- zaměstnat osoby na místě (Vilášek, 2014).

Hlavním cílem ZOS je zabezpečení efektivního a optimálního fungování celého systému záchranné služby v poskytnutí přednemocniční péče zraněnému a vyslat ve správný čas a na správné místo výjezdové skupiny.

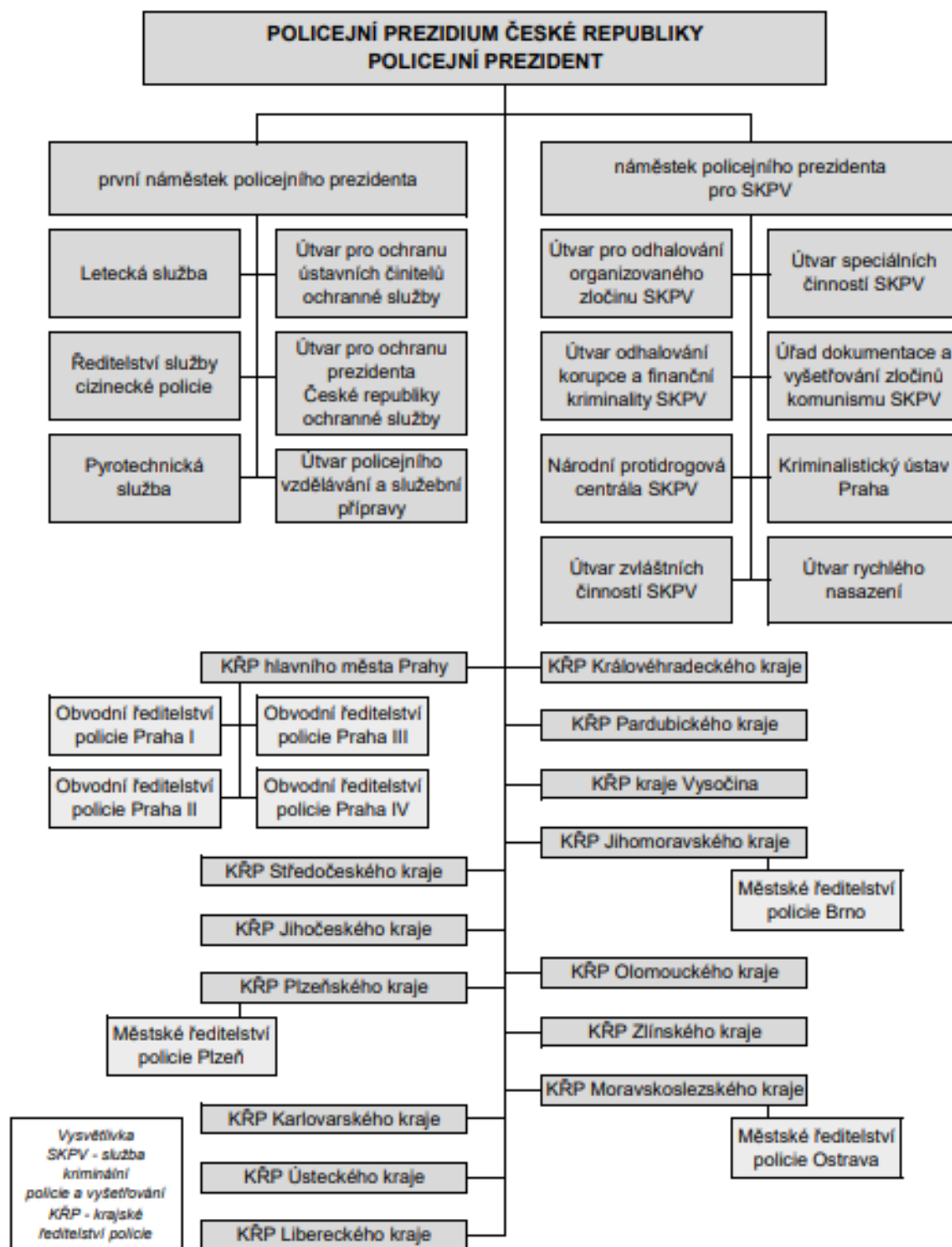
2.4 Policie ČR

Definice Policie ČR vychází ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (ČR, 2008). Jedná se o ozbrojený a jednotný bezpečnostní sbor, jehož hlavním posláním je zajištění ochrany bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku. Dalším cílem Policie ČR je předcházet trestné činnosti a plnit další úkoly, jež jsou stanoveny na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti. Při provádění daných úkolů se Policie ČR řídí podle trestního řádu a předpisy Evropské unie, nebo mezinárodními smlouvami (ČR, 2008).

V čele Policie ČR stojí policejní prezident, který je odpovědný za veškeré činnosti policie ministru vnitra. Činnosti Policie ČR vykonávají policisté, kteří jsou ve služebním poměru, a zaměstnanci, kteří jsou v pracovním poměru. Veškeré výdaje na policejní činnosti jsou financovány ze státního rozpočtu. Příjmem státního rozpočtu jsou potom získané příjmy od Policie ČR např. za výběr pokut. Tyto příjmy jsou dále kontrolovány Ministerstvem financí (Vilášek, 2014). Organizační struktura Policie ČR je tvořena:

- **Policejním prezidiem České republiky,**
- **útvary policie s celostátní působností,**
- **krajskými ředitelstvími policie,** jež jsou organizační složkou státu a zároveň účetní jednotkou. Odpovědnou osobou a zároveň vedoucím organizační složky státu je krajský ředitel.
- **útvary zřízenými v rámci krajských ředitelství,** které jsou vnitřními organizačními jednotkami krajského ředitelství (ČR, 2008).

Veškeré dělení útvarů je zobrazeno v organizačním schématu Policie ČR (obrázek č. 4). Policejní prezidium je dle schématu rozdělené do několika útvarů, které se zabývají různými oblastmi činností, jako jsou např. kriminalistika, odhalování korupce a zločinů, boj proti terorismu apod.

Obrázek 4: Organizační schéma Policie ČR

Zdroj: (Vokuš, 2016)

Jednou z činností, na kterých se Policie ČR podílí, je mezinárodní spolupráce. Na mezinárodní úrovni spolupracuje Policie ČR s organizacemi, jako jsou např. Interpol, Evropský policejní úřad („dále jen Europol“) a další instituce EU a mezinárodní organizace. Ústředním orgánem mezinárodní spolupráce policie je Policejní prezidium. Příslušníci zahraničních bezpečnostních sborů mají oprávnění vykonávat činnosti na území ČR v rozsahu určeném podle mezinárodní smlouvy. Příslušníci zahraničních sborů se v ČR mohou využívat:

- *jako agenti,*
- *k provedení předstíraného převodu,*
- *ke sledování osob a věcí,*
- *k použití zabezpečovací techniky,*
- *k provedení zákroku proti pachatelům závažných trestných činů,*
- *k zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti při řešení mimořádných bezpečnostních situací, nebo*
- *k zajištění bezpečnosti chráněných prostor a objektů nebo osob chráněných podle tohoto zákona (ČR, 2008).*

Jak již bylo zmíněno, na mezinárodní spolupráci s Policií ČR se podílí organizace **Interpol**. Interpol je mezinárodní policejní organizace, jejímž hlavním cílem je spolupráce s policií v každém státě a zajistit tak bezpečnost po celém světě. Interpol poskytuje policiím školení, relevantní data, nástroje a služby, které využívají pro svou práci. Interpol bojuje proti veškerým trestným činnostem po celé světě a v rámci spolupráce s policií pronásleduje, vyhledává a zatýká pachatele trestných činů (Interpol, 2018). Spolupráce je podpořena počítačovým pátracím systémem (**ASF** = Automated Search Facility), z kterého mohou členské státy Interpolu zjistit příslušné informace z mezinárodních databází v krátkém čase (Policie ČR, 2018b). Další důležitou organizací je **Europol**, což je agentura, která působí jen v Evropské unii, na rozdíl od Interpolu. Europol zajišťuje spolupráci při prevenci a boji proti závažným trestným činnostem spáchané ve dvou a více státech. Poskytuje analýzy, koordinuje vyšetřování apod. Členy Europolu jsou členské státy Evropské unie a další státy, které mají s Europolem uzavřenou smlouvu o strategické, či operativní spolupráci (Policie ČR, 2018a). V rámci ČR je důležité zmínit i **Schengenský informační systém** („dále jen SIS“), který poskytuje informace především v oblastech mezinárodního pátrání po osobách a věcech. Kontaktní místem tohoto systému je národní centrála SIRENE, která má za úkol koordinovat kvalitu, zákonnost, odůvodněnost a aktuálnost získaných informací ze SIS (Policie ČR, 2018c).

2.5 IZS v sousedních státech České republiky

Sousedními státy České republiky jsou Slovensko, Rakousko, Německo a Polsko. IZS ČR je nejvíce přiblížen IZS Slovenské republiky, která definuje pojem IZS zákonem č. 129/2002 Z. z., o integrovanom záchrannom systéme (SR, 2002). V ostatních sousedních státech není pojem integrovaný záchranný systém formulován, ovšem mají k dispozici příslušné organizace, které vykonávají činnosti IZS a pomáhají při mimořádných událostech v rámci civilní ochrany.

IZS na Slovensku

IZS Slovenské republiky („dále jen IZS SR“) je *„koordinovaný postup složek při zabezpečování připravenosti a při vykonávání činností a opatření související s poskytováním pomoci v tísni“* (SR, 2002). Zákon č. 129/2002 Z. z., o integrovanom záchrannom systéme definuje pojem tísňový stav, jako stav, *„pri ktorom je bezprostredne ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie a postihnutý je odkázaný na poskytnutie pomoci“* (SR, 2002), pojmem mimořádná událost se IZS SR nezabývá. Odlišností od České republiky je jiné kategorizování základních složek, do kterých spadají nejen útvary Policajného zboru, Hasičský a záchranný zbor, záchranné složky, ale i kontrolní chemické laboratoře civilní ochrany a báňská záchranná služba. Závodné hasičské zbory a útvary spadají do ostatních složek IZS SR (SR, 2002). Stejně tak jako v ČR, tak i na Slovensku je ústředním orgánem v oblasti civilní ochrany Ministerstva Vnútra Slovenskej republiky, zejména sekce krizového managementu a civilní ochrany (Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, 2019). IZS SR funguje obdobně jako IZS ČR, důvodem je zejména stejná historie obou zemí, politický systém a tradice.

Analogie IZS v Rakousku

Další zemí, se kterou sousedí Česká republika, je Rakousko. IZS není v Rakousku přímo definován, ovšem existují organizace, které fungují na bázi IZS a podílejí se na přípravě a pomoci při mimořádných událostech. Hlavním ústředním orgánem pro civilní ochranu je **Spolkové ministerstvo vnútra, sekce II. odbor II/4** a nese odpovědnost za všechny činnosti civilní ochrany spolkových zemí Rakouska¹³. Každá spolková země má v rámci civilní ochrany zřízený koordinační štáb, který je zastoupen Úřadem spolkového kancléře, ministerstvy, rakouským rozhlasem a televizemi, tiskovou agenturou a hospodářskými komorami. Důležitým spojovacím prvkem je Bundeswarnzentrale („dále jen BWZ“), což je Federální výstražné

---

¹³ Rakousko má celkem 9 spolkových zemí.

centrum a společně s Centrem nasazení a koordinace (Einsatz- und Koordinationscenter) fungují jako operační informační středisko. BWZ spolupracuje s Generálním ředitelstvím veřejné bezpečnosti a s ostatními centrály spolkových zemí. Hlavním úkolem BWZ je varování obyvatel a vyrozumění orgánů při katastrofách. BWZ pracuje v rámci bilaterálních a multilaterálních dohod o pomoci při katastrofám, včetně katastrof, které se staly na území jiného státu Evropy. Dále BWZ komunikuje a řídí při katastrofách leteckou policii a vrtulníkovou záchrannou službu (Bundesministerium Inneres, 2019).

V Rakousku působí v rámci civilní ochrany vládní a nevládní organizace, přičemž vládní organizace mohou poskytnout pomoc na vyžádání pouze tehdy, pokud se jedná o velkou přírodní katastrofu, která působí i za hranicemi Rakouska. Nevládní organizace poskytují pomoc kdykoliv. Patří mezi ně např. Österreichisches Rotes Kreuz, nebo Malteser Hospitaldienst Austria. V Rakousku výkon služby v požární ochraně je téměř dobrovolný, až na profesionální hasiče ve velkých městech a profesionální hasiče v průmyslových podnicích. (Linhart, 2009). V Rakousku také existuje organizace Österreichischer Jugendfeuerwehr, která poskytuje mladým hasičům vzdělání v oblasti požárnictví a připravuje je na vstup do výkonu profesionálního hasiče. Je zajímavé, že hasiči mohou poskytovat předlékařskou pomoc zraněným osobám. Aby mohli hasiči předlékařskou pomoc uskutečňovat, mají k dispozici přibližně 80 sanitárních vozů. Během velkých krizových situací je také zřízena hasičí a záchranná služba složená z požárních jednotek zasahujících i mimo okres a z požárních jednotek zasahujících jen na území svého zřizovatele (ÖBFV, 2018).

Je nutné zmínit i Rakouský Červený kříž, který je důležitým prvkem pro poskytování celoplošné rychlé lékařské záchranné služby do 15 minut od vyrozumění. V České republice Český Červený kříž spadá do ostatních složek IZS a nehraje tak významnou roli jako právě Rakouský Červený kříž, který plní významné úkoly v oblasti zdraví. Rakouský Červený kříž působí také v ostatních zemích světa a poskytuje humanitární pomoc při vzniklých katastrofách (Österreichisches Rotes Kreuz, 2018).

Analogie IZS v Německu

Německo má obdobnou strukturu orgánů, které působí v oblasti civilní ochrany, jako Rakousko. Ústředním orgánem Německa pro civilní ochranu je **Spolkový úřad pro ochranu obyvatelstva a pomoc při katastrofách**, který je součástí Ministerstva vnitra (Bundesamt für Bevölkerungsschutz und Katastrophenhilfe, 2018). Stejně tak Rakousko, tak i Německo je

rozděleno do spolkových zemí (16), které vykonávají svůj vlastní úřad a zajišťují vlastní civilní ochranu. V rámci civilní ochrany jsou rozděleny příslušné orgány do vládních a nestátních organizací. Do vládní organizace spadá **Technická pomocná služba**, která má za úkol poskytnout technickou pomoc při katastrofách, při humanitárních akcích v zahraničních a při nouzových situacích. Struktura jednotek Technické pomocné služby je přísně hierarchizována a počet jednotek se odvíjí od toho, jak je jednotka specializována a na co se jednotka zaměřuje. Nevládní organizace jsou tvořeny především pomocnými službami, které spadají do kompetence každé spolkové země, přičemž v každé této spolkové zemi jsou pomocné služby odlišně organizovány. Mezi nevládní organizace patří např. Německý Červený kříž, Německá společnost pro záchranu života, či Pracovní samaritánský spolek (Linhart, 2009). Německý Červený kříž funguje na podobném principu jako Rakouský Červený kříž a je také významným prvkem civilní ochrany (Deutsch Rotes Kreuz, 2018).

Analogie IZS v Polsku

Bezpečnost státu v Polsku je utvářena na základě **Státního záchranného a protipožárního systému** („dále jen SZPS“) a na základě systému civilní ochrany. Hlavním orgánem SZPS je Hlavní velitelství státní požární ochrany, které spadá pod ministerstvo vnitra. Hlavní velitelství funguje na okresní (území obcí a okresů), vojvodské (území vojvodství) a celostátní úrovni (území státu). Úkolem SZPS je sledování a včasné zahájení záchranných činností jak na území obce, či okresu, tak i na území mimo okres. Poskytování záchranných a likvidačních prací je téměř stejné, jako v České republice.

Součástí hlavního velitelství státní požární ochrany je středisko koordinace záchranářství a ochrany obyvatelstva. Středisko informuje orgány o ohrožení bezpečnosti obyvatel, plánuje činnosti v oblasti civilní ochrany a také se zaměřuje na přenos informací a hlášení v rámci členských zemí NATO a EU.

Do vládní organizace spadá Hasičský záchranný sbor, který působí na území okresů a měst. Na mezinárodní spolupráci se podílí pět specializovaných záchranných skupin. První dvě skupiny jsou **pátrací a záchranné**, další dvě skupiny jsou **skupiny chemiků-záchranářů** a poslední skupiny tvoří **výškové záchranářství** se sídlem ve Varšavě. Do vládní skupiny je zařazené také letecké záchranářství. Hasiči jsou i součástí nevládních organizací, kteří spadají do Svazu dobrovolných hasičů. Jejich hlavním úkolem je podílet se na záchranných a likvidačních pracích. Další organizacemi spadající do nevládních organizací je Tatranská

dobrovolná záchranná služba, Horská dobrovolná záchranná služba či Polský Červený kříž
(Komenda główna państwowej straży pożarnej, 2018).

3 PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE SE SOUDNÍMI STÁTY ČESKÉ REPUBLIKY

Přeshraniční spolupráce v oblastech regionálního rozvoje a rozvoje příhraničí, ochrany životního prostředí, vzájemné pomoci v případě vzniku mimořádných událostí, vychází z Evropské rámcové úmluvy o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo úřady, tzv. Madridskou úmluvou (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2018d). Přeshraniční spolupráce je definována jako: „jakékoliv společně odsouhlasené akce, jejichž cílem je propagovat a podporovat dobré sousedské vztahy mezi územními společenstvími nebo úřady v pravomoci dvou nebo více smluvních stran, jakož i uzavírání jakýchkoliv dohod a smluv, které budou nezbytné pro dosažení uvedených cílů“ (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2000b).

3.1 Smluvní ujednání mezi ČR a sousedními státy o spolupráci a vzájemné pomoci

Mezi státy jsou uzavřené smlouvy o vzájemné přeshraniční spolupráci a na základě nich je primárně poskytována pomoc při mimořádných událostech. Základní dohody o spolupráci a vzájemné pomoci při katastrofách, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mezi Českou republikou a sousedními státy jsou:

- Sdělení č. 102/2003 Sb.m.s. Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o spolupráci a vzájemné pomoci při katastrofách, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech, (dále jen „Sdělení č. 102/2003 Sb.m.s.“),
- Sdělení č. 139/2000 Sb.m.s. Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o vzájemné pomoci při katastrofách nebo velkých haváriích, (dále jen „Sdělení č. 139/2000a Sb.m.s.“),
- Sdělení č. 7/2001 Sb.m.s. Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech, (dále jen „Sdělení č. 7/2001 Sb.m.s.“),

- Sdělení č. 10/2003 Sb.m.s. Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích,¹⁴ (dále jen „Sdělení č. 10/2003 Sb.m.s.“).

Každý stát, ve kterém vznikne mimořádné událost většího rozsahu a jeho prostředky nestačí na odvrácení této mimořádné události, může na základě vyjmenovaných smluv požádat příslušný stát o pomoc. V takových případech se musí vypracovat tzv. Žádost o poskytnutí pomoci (viz příloha A).

Způsob spolupráce HZS a JPO mezi Slovenskou a Českou republikou je popsán v metodických pokynech. Tyto pokyny stanovují rozsah spolupráce na státní a krajské úrovni, upřesňují činnosti, které HZS a JPO mohou dobrovolně vykonávat při mimořádných událostech v druhém státě. Pokyny také určují způsob varování obyvatelstva, vyrozumění příslušných orgánů a vyslání sil a prostředků do druhé země. Na státní úrovni probíhá koordinace pomoci mezi Operačním a informačním střediskem HZS ČR a Operačním a informačním střediskem Prezídia Hasičského záchranného zboru SR. Krajská úroveň spolupráce je uskutečňována mezi Jihomoravským krajem a Trnavským krajem, Zlínským krajem a Trenčínským krajem, Moravskoslezským krajem a Žilinským krajem (viz obrázek č. 5).

Odpovědnost za úhradu výdajů nese v česko-slovenské přeshraniční spolupráci žádající stát o pomoc, přičemž tento stát si pomoc musí přímo vyžádat a také uvést souhlas s uhrazením nákladů na poskytnutí pomoci. V případě, že záchranné jednotky nemají dostatek materiálních zásob pro poskytnutí pomoci, jsou jim dané zásoby bezplatně poskytnuty, a to v potřebném rozsahu. Stát žádající o pomoc je dále povinen poskytnout bezplatně lékařskou pomoc záchranným jednotkám, které jsou během poskytování pomoci zraněny.

Nárok na odškodnění má pouze ta smluvní strana, jejíž záchranné jednotce byla způsobena úmyslně újma na zdraví, nebo byl z hrubé nedbalosti poškozen majetek při poskytování pomoci. Odpovědnost za škodu má také stát, který žádá o pomoc, a to v případě, kdy člen ze záchranné jednotky poskytující pomoc způsobí škodu třetí osobě. V souladu s uzavřenou dohodou je povinností každé smluvní strany poskytnout pomoc ohroženým osobám, které překročily hranici příslušného státu. Pomoc a návrat jsou následně uhrazeny státem, ve kterém má ohrožená osoba občanství (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2001).

---

¹⁴ V případě Polska a Slovenska jsou dále sepsány smlouvy o spolupráci na krajské úrovni.

Obrázek 5: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko

Zdroj: (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2019)

Metodické pokyny jsou dále využívány při spolupráci mezi Českou a Polskou republikou. Obsah metodických pokynů je obdobná. Kontaktními body pro koordinaci pomoci na státní úrovni jsou Operační a informační středisko HZS ČR a Stanowisko Kierowania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej. Kontaktní body na krajské úrovni jsou uvedeny v tabulce č. 3 a č. 4.

Tabulka 3: Rozdělení hraničního pásma ČR do působnosti jednotlivých kontaktních bodů Hasičského záchranného sboru ČR

Kontaktní bod	Úsek státní hranice	Umístění
Státní úroveň		
OPIS Ministerstva vnitra – generálního ředitelství HZS České republiky	celý úsek státní hranice s Polskou republikou	Praha
Krajská úroveň		
KOPIS HZS Libereckého kraje	státní hranice se Spolkovou republikou Německo – Vysoké Kolo/Wielki Szyszak 1503 m n.m.	Liberec
KOPIS HZS Královéhradeckého kraje	Vysoké Kolo/Wielki Szyszak 1503 m n.m. – soutok Divoké Orlice a Červeného potoku/ Dzika Orlica a Czerwony strumień	Hradec Králové
KOPIS HZS Pardubického kraje	soutok Divoké Orlice a Červeného potoku/ Dzika Orlica a Czerwony strumień – Králický Sněžník/Sniežnik 1423,7 m n.m	Pardubice
KOPIS HZS Olomouckého kraje	Králický Sněžník/Sniežnik 1423,7 m n.m. – Biskupská Kupa/Biskupia Kopa 890,6 m n.m.	Olomouc
KOPIS HZS Moravskoslezského kraje	Biskupská Kupa/Biskupia Kopa 890,6 m n.m. – státní hranice se Slovenskou republikou	Ostrava

Zdroj: (Hasičský záchranný sbor ČR, 2014)

Tabulka 4: Rozdělení hraničního pásma Polské republiky do působnosti jednotlivých kontaktních bodů státní požární ochrany Polské republiky

Kontaktní bod	Úsek státní hranice	Umístění
Státní úroveň		
Stanowisko Kierowania Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej	celý úsek státní hranice s Českou republikou	Warszawa
Krajská úroveň		
Stanowisko Kierowania Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej	státní hranice se Slovenskou republikou – Gródczanki/Třebom	Katowice
Stanowisko Kierowania Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej	Gródczanki/Třebom – Złoty Stok/Bílá Voda	Opole
Stanowisko Kierowania Dolnośląskiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej	Złoty Stok/Bílá Voda – státní hranice se Spolkovou republikou Německo	Wroclaw

Zdroj: (Hasičský záchranný sbor ČR, 2014)

Pro zlepšení přeshraniční spolupráce při připravenosti na krizové situace a posílení bezpečnosti v pohraniční oblasti se zapojila Česká a Polská republika do projektu Bezpečné pohraničí v rámci programu Interreg V-A Česká republika – Polsko, ze kterého je také projekt spolufinancován. Realizace projektu Bezpečné pohraničí probíhá od roku 2016 (viz obrázek č. 6). Ukončení projektu se plánuje na rok 2019. Celkový rozpočet na projekt Bezpečné

pohraničí činí 7,9 milionů eur. Díky projektu Bezpečné pohraničí se zlepšuje spolupráce mezi JPO, které společně uskutečňují více odborných výcviků a taktických cvičení. Pracovníci operačních středisek se zúčastňují výměnných stáží, jež jsou zaměřeny především na jazykovou bariéru mezi Čechy a Poláky (Hasičský záchranný sbor ČR, 2018).

Náklady na poskytnutí pomoci v přeshraniční spolupráci mezi Polskem a ČR nejsou hrazeny stranou žádající o pomoc, včetně nákladů na ztrátu vybavení, či jeho poškození. Pokud se mezi sebou orgány jednotlivých zemí nedohodnou jinak, tak strana žádající o pomoc hradí tyto náklady: na evakuaci, návrat evakuovaných osob, logistickou pomoc¹⁵ záchranným jednotkám a odborníkům a neodkladnou zdravotnickou pomoc. Na základě požádání z jedné smluvní strany, mohou být náklady na použití letadel hrazeny z poloviny stranou žádající o pomoc. Výdaje na použití letadla se vypočítávají dle tarifů té země, kde se poskytuje pomoc. Náhrady škody se nevyplácí v tom případě, pokud člen záchranné jednotky či odborník poškodí majetek neúmyslně při plnění úkolů v rámci dohody. Dále se nehradí škody, pokud je členovi záchranné jednotky či odborníkovi způsobena neúmyslně újma na zdraví či je neúmyslně usmrcen při plnění úkolů v rámci dohody (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2003a).

---

¹⁵ Logistická pomoc = zajištění stravování, dostatek zásob provozních předmětů, ubytování, pohonné hmoty.

Obrázek 6: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Polsko

Zdroj: (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2019)

Spolupráce o vzájemné pomoci při katastrofách, či velkých haváriích probíhá mezi Českou a Rakouskou republikou na základě výše zmíněného sdělení č. 139/2000 Sb.m.s. Pomoc při katastrofách může být v České republice rakouskou stranou poskytována na území Jihomoravského kraje, Kraje Vysočiny a Jihočeského kraje. Z pozice Rakouska se pomoc při katastrofách poskytuje na území Dolního a Horního Rakouska¹⁶ (viz obrázek č. 7).

V česko-rakouské přeshraniční spolupráci nemá stát, který poskytuje pomoc, žádný nárok na úhradu nákladů, které vynaloží při poskytování pomoci. Úhrada se dále nevztahuje na poškození či ztrátu vybavení při poskytování pomoci. Stát, který žádá o pomoc, hradí všechny náklady za fyzické a právnické osoby, které jsou na základě žádosti vyslány na pomoc. Dále je povinen také uhradit náklady, které se týkají pomoci a návratu evakuovaných osob. Stát žádající o pomoc je povinen, na základě předem uzavřené dohody, zajistit na vlastní náklady logistickou lékařskou pomoc záchranným jednotkám a jednotlivým osobám, jimž mají za úkol poskytnout pomoc, a to na nezbytně nutnou dobu.

¹⁶ Mostviertel-Eisenwurzen, Sankt Pölten, Waldviertel, Weinviertel, Wien Umland-Nordteil, Wien, Innviertel, Linz-Wels, Mühlviertel, Steyr-Kirchdorf.

Nárok na odškodnění je pouze v tom případě, pokud jednotlivé osoby úmyslně či hrubou nedbalostí poškodí majetek při poskytnutí pomoci či způsobí někomu újmu na zdraví. Stát žadající o pomoc může také požadovat regresní nárok vůči státu poskytujícímu pomoc, pokud osoba úmyslně či v hrubé nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví třetí osobě při poskytování pomoci (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2000).

Obrázek 7: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Rakousko

Zdroj: (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2019)

V případě Německa a jeho spolupráce s Českou republikou jde o smlouvy jednak se spolkovou zemí Bavorsko, jednak se spolkovou zemí Sasko. Kromě sdělení č. 10/2003 Sb.m.s. jsou také sepsána ujednání k této smlouvě na úrovni ministerstev vnitra. Přeshraniční spolupráce v případě Bavorska a České republiky zahrnuje na české straně 3 kraje, a to Karlovarský, Plzeňský a Jihočeský kraj, na straně bavorské jsou to kraje Oberfranken, Oberpfalz, Niederbayern, jež se dále rozdělují do 16. zemských okresů a do 7. městských okresů¹⁷ (viz obrázek č. 8) (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2019).

¹⁷ Mezi 16 zemských okresů Bavorska patří: Amberg-Sulzbach, Bayreuth, Cham, Deggendorf, Freyung-Grafenau, Hof, Kronach, Kulmbach, Neustadt an der Waldnaab, Passau, Regen, Regensburg, Schwandorf, Straubing-Bogen, Tirschenreuth a Wunsiedel im Fichtelgebirge.

Obrázek 8: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Bavorsko

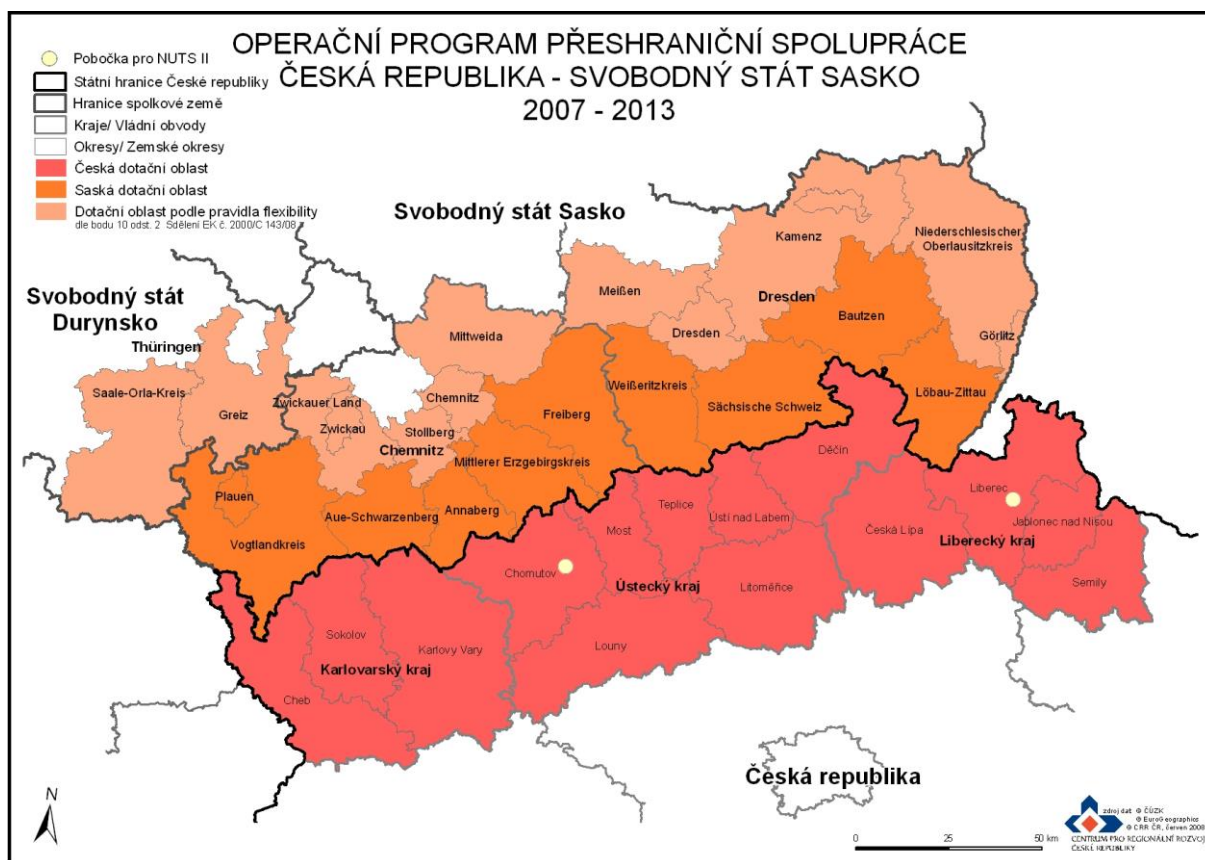
Zdroj: (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2019)

Na české straně spolupracují se Saskem 3 kraje, a to Karlovarský, Ústecký a Liberecký kraj (viz obrázek č. 9). Ze strany Saska jsou to okresy: Vogtlandkreis, Zwickau, Erzgebirgskreis, Mittelsachsen, Sächsische Schweiz-Osterzgebirge, Bautzen, Görlitz, město Dresden a Chemnitz. Příkladem spolupráce může být rok 2009, kdy obec v Sasku (Dippoldiswalde) a Ústecký kraj společně podepsaly smlouvu o vzájemné pomoci při havárii nebezpečných látek, při lesních požárech v příhraniční česko-německé oblasti s cílem chránit životní prostředí.

Co se týká nákladů na poskytování pomoci v rámci česko-německé spolupráce, tak ty jsou hrazeny státem, který danou pomoc poskytuje, včetně nákladů na spotřebu, poškození, zničení či ztrátu vybavení. Náklady vzniklé nasazením letadel hradí smluvní strana, která žádá o pomoc. Nedílnou povinností státu žádající o pomoc je také poskytnout záchranným jednotkám a jednotlivým odborníkům logistickou pomoc a neodkladnou lékařskou péči v případě újmy na zdraví. Pokud stát poskytující pomoc je pouze zprostředkovatelem pomoci, platí náklady stát žádající o pomoc. Zprostředkovaná pomoc je uskutečněna pouze tehdy, pokud se k žádosti

Mezi 7 městských okresů Bavorska patří: Amberg, Bayreuth, Hof, Passau, Regensburg, Straubing a Weiden.

o zprostředkování také připojí prohlášení o tom, že se závazkem úhrady nákladů souhlasí žadající stát o pomoc (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2003b).

Obrázek 9: Mapa - přeshraniční spolupráce ČR - Svobodný stát Sasko

Zdroj: (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2019)

Financování projektů zaměřující se na přeshraniční spolupráci mezi hraničními regiony NUTS III umožňují přeshraniční programy na období 2014-2020: Interreg V-A Česká republika – Polsko, Program spolupráce Svobodný stát Sasko - Česká republika 2014-2020, Program přeshraniční spolupráce Česká republika - Svobodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014-2020, Interreg V - A Rakousko - Česká republika, Interreg V-A Slovenská republika - Česká republika. Program přeshraniční spolupráce Česká republika – Polsko se zabývá několika oblastmi, jež jsou rozděleny do čtyř prioritních os, přičemž nejdůležitější osa, zaměřující se na přeshraniční spolupráci při katastrofách, je prioritní osa 1: Společné řízení rizik. Cílem této prioritní osy je především zvýšit připravenost HZS, orgánů veřejné správy a ostatních orgánů IZS na řešení mimořádných událostí a krizových situací. V programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Rakousko se ve specifickém cíli zaměřuje na větší přeshraniční spolupráci mezi příslušnými institucemi a občany. Cílem projektů v rámci německo-české spolupráce je zlepšit přeshraniční integraci HZS a záchranných služeb, harmonizaci a soudržnost příhraničí

(Cyrrus Advisory, 2019). Všeobecně program Interreg Evropské unie pomáhá stimulovat regionální přeshraniční spolupráci a tvořit síť mezi vnitřními a vnějšími hranicemi (O'DOWD, 2004).

3.2 Analýza četnosti a struktury zásahů přeshraniční spolupráce

Přeshraniční spolupráce je důležitým prvkem, který umožňuje JPO Hasičského záchranného sboru rychlejší a efektivnější přípravu na mimořádné události. Současně se díky spolupráci upevňují vztahy mezi jednotlivými státy, a proto se analytická část zaměřuje právě na hodnocení společných zásahů při vzniku mimořádných událostech. Pro analytickou část jsou použita data s počtem typů zásahů v příhraničních oblastech od roku 2006 do roku 2017, jež byla poskytnuta Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru ČR. Také se vychází ze statistických ročenek HZS ČR. V případě zkoumání vztahu délky hranic s počty zásahů se používají vzorce (viz níže) pro výpočet normalizovaných hodnot, které jsou následně pro přehlednost zobrazeny graficky.

$$\text{normalizovaná hodnota} = \frac{\text{počet zásahů v jednotlivých zemích}}{\text{maximální hodnota z počtu zásahů jednotlivých zemích}}$$

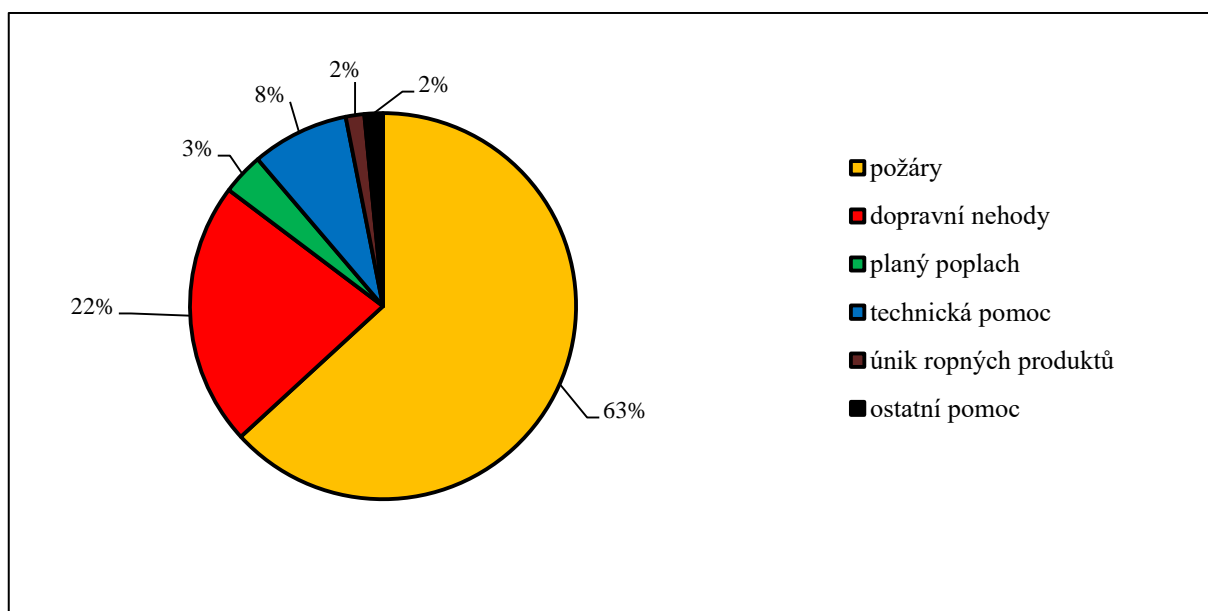
$$\text{normalizovaná hodnota} = \frac{\text{délka hranic jednotlivých zemích}}{\text{maximální hodnota z délky hranic jednotlivých zemích}}$$

Data jsou pro přehlednost zpracována graficky v programu Microsoft Excel. Tabulky dat, z nichž vycházejí grafy v této subkapitole, jsou součástí přílohy B. Z výsledků grafů se následně vyhodnocují závěry a nacházejí se odpovědi na výzkumné otázky. Analytická část pracuje se šesti výzkumnými otázkami, na které se hledají odpovědi. Výzkumnými otázkami jsou:

1. K jakým zásahům nejčastěji vyjíždějí JPO hasičských záchranných sborů?
2. Je struktura přeshraničních zásahů analogická jako celková struktura zásahů HZS ČR?
3. Převažují zásahy českých JPO v zahraničí nad zásahy zahraničních u nás?
4. Roste počet zásahů JPO a zároveň i četnost mimořádných událostí v příhraničních oblastech?
5. Které kraje ČR vykazují největší četnost zásahů při přeshraniční spolupráci?
6. Koreluje délka státních hranic s počtem zásahů v jednotlivých státech?

3.2.1 Struktura zásahů v přeshraniční spolupráci

Na výzkumnou otázku: K jakým zásahům nejčastěji vyjíždějí JPO hasičských záchranných sborů? Odpovídá graf č. 1, na kterém je vidět, že nejčetnějším typem událostí za posledních 11 let jsou požáry. Tvoří 63 % ze všech typů událostí. JPO nejčastěji vyjížděly k požárům travnatých a lesních porostů, které se staly v Polské republice.

Graf 1: Typy událostí v příhraničních oblastech mezi ČR a jejími sousedními státy v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

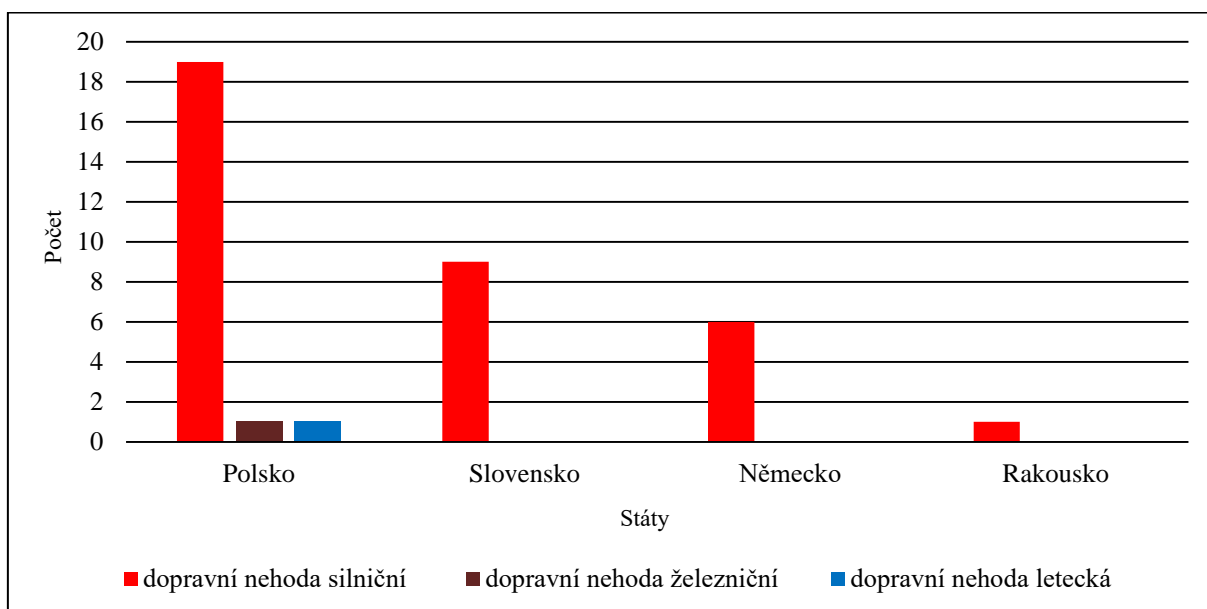
Dalším velkým počtem událostí, které se staly a byly řešeny v rámci přeshraniční spolupráce, jsou dopravní nehody. Nejmenší počet událostí potom tvoří ostatní pomoc, do které se řadí únik plynu, kapaliny a aerosolu. Je nutné také zmínit technickou pomoc (viz tabulka č. 5), která byla poskytována především v polském příhraničí. V roce 2010 zasahovaly při povodních v Polsku nejen příslušné krajské JPO z ČR (JPO Ústeckého kraje, Záchranný útvar HZS v Hlučíně), ale také pražští hasiči, kteří měli jako jediní k dispozici mobilní čerpací stanici Sigma 400. Technická pomoc JPO z ČR byla využita i na Slovensku a v Německu. Rakouská republika nevyžádala za sledované období žádnou technickou pomoc od JPO z ČR. JPO z ČR poskytly celkem 16 technických pomoci v sousedních zemích. Ve sledovaném období nebyly žádné JPO ze zahraničí vyslány poskytnout technickou pomoc na území ČR.

Tabulka 5: Technická pomoc v sousedních zemích

Stát	Technická pomoc
Polská republika	8
Slovenská republika	3
Spolková republika Německo	5
Rakouská republika	0

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

V rámci dopravních nehod jsou sledovány dopravní nehody silniční, letecké a železniční. Při dopravních silničních, železničních i leteckých nehodách nejvíce spolupracovaly JPO z Polska a České republiky. V roce 2017 JPO z Královéhradeckého kraje pomáhaly polským JPO v Czermně při zřícení paragladisty, byla to jediná letecká dopravní nehoda ve sledovaném období. Jediná dopravní nehoda na železnicích, při které se využila přeshraniční spolupráce JPO, se stala u stanice Porajów v roce 2009, kdy byla osoba sražena vlakem. JPO z ČR a JPO ze Slovenska zasahovaly celkem devětkrát při silničních nehodách. V česko-německém příhraničí nastalo pouze šest silničních nehod. Nejméně dopravních nehod, při kterých se využila přeshraniční spolupráce, bylo zaznamenáno na území Rakouska. Počet zásahů JPO při dopravních nehodách je uveden na grafu č. 2.

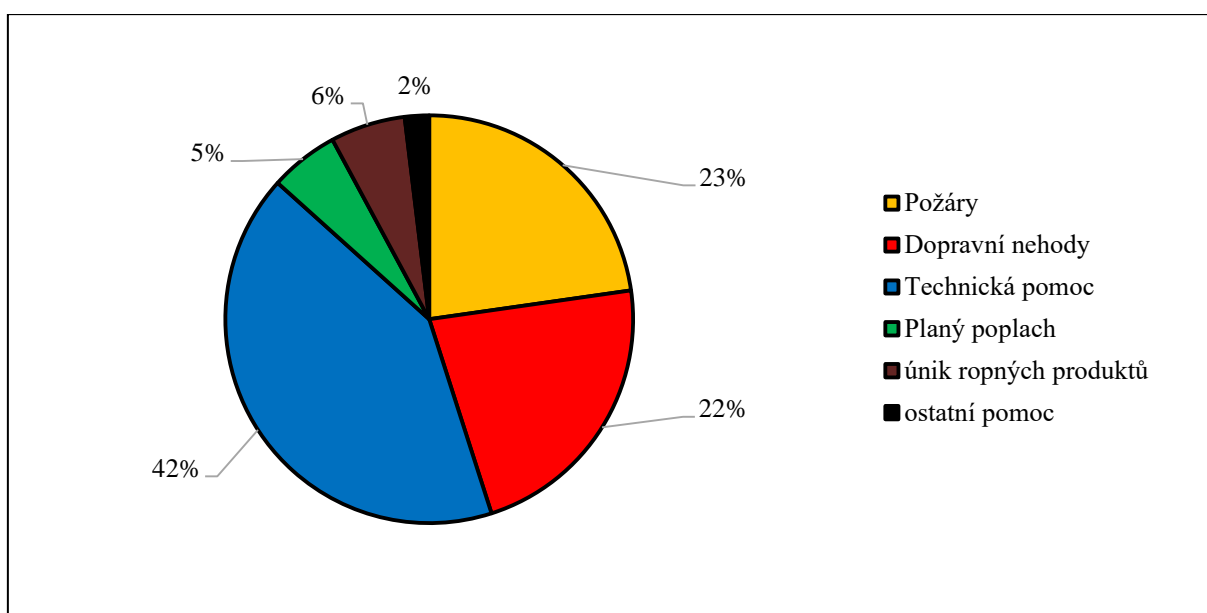
Graf 2: Počet zásahů JPO v přeshraniční spolupráci při dopravních nehodách v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

3.2.2 Struktura zásahů HZS ČR

Graf č. 3 umožňuje odpovědět na výzkumnou otázku č. 2. Je vidět, že JPO HZS ČR vyjížděly nejvíce k zásahům, kde zajišťovaly na území ČR technickou pomoc, a to ve 42 % případů. V porovnání s grafem č. 1 je technická pomoc poskytována JPO přeshraniční spolupráce až na třetím místě a tvoří pouze 8 % z celkových zásahů. Na rozdíl od přeshraniční spolupráce, kde 63 % tvoří požáry (viz graf č. 1) ve struktuře zásahů HZS ČR tvoří požáry pouze 23 % (viz graf č. 3). Je zajímavé, že zásahy JPO z ČR v přeshraniční spolupráci a celkové zásahy HZS na území ČR jsou v kategorii dopravních nehod procentně totožné (22 %). Nejmenší počet typů zásahů zaujímají úniky ropných produktů a ostatní pomoc. Ostatní pomoc nelze porovnávat, jelikož v přeshraniční spolupráci je ostatní pomoc brána jako pomoc při úniku plynu/aerosolu a úniku kapaliny a v případě ostatní pomoci HZS ČR se jedná o snášení, odvoz pacienta, kontrolu průjezdnosti komunikace nebo pátrání po pohřešovaných osobách.

Lze konstatovat, že struktura zásahů JPO z ČR v přeshraniční spolupráci a celková struktura zásahů HZS ČR vykazuje procentní rozdíly a různá pořadí četnosti jednotlivých typů zásahů, kromě kategorie dopravních nehod.

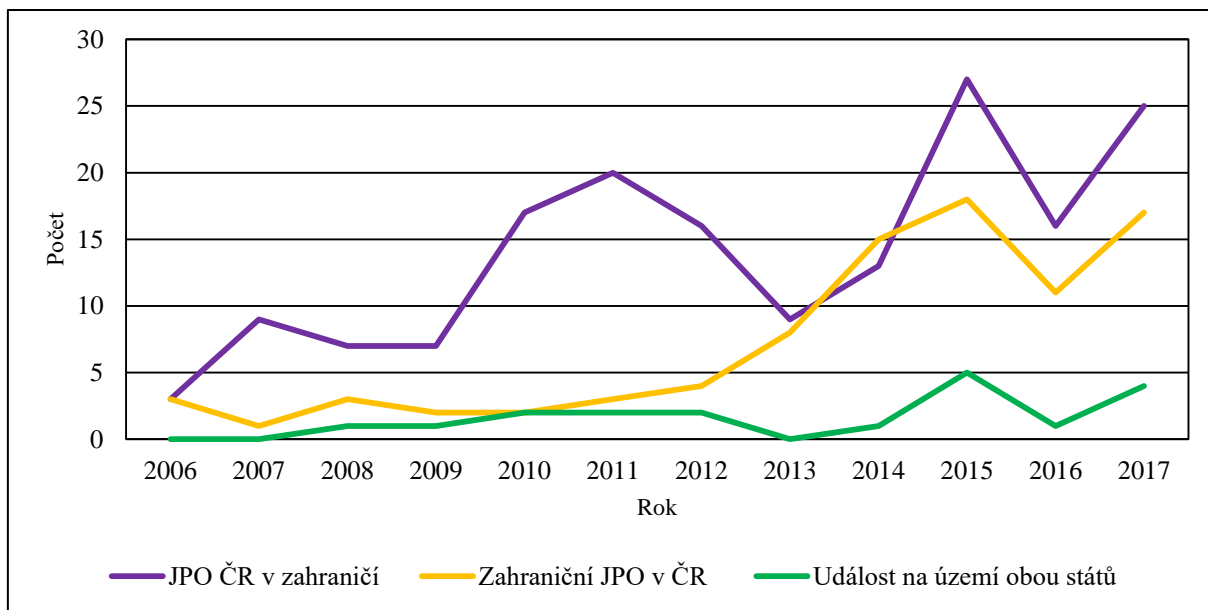
Graf 3: Typy zásahů HZS ČR na území České republiky v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

3.2.3 Zásahy zahraničních JPO a JPO z ČR

Na grafu č. 4 jsou znázorněny počty zásahů zahraničních JPO a JPO ČR. Vývoj je spíše proměnlivý, ale zároveň stále rostoucí. Z grafu č. 4 vyplývá, že spolupráce JPO se v dlouhodobém měřítku zvyšuje a státy si navzájem při mimořádných událostech více pomáhají

a dodržují smlouvy o přeshraniční spolupráci. Od roku 2017 spolupráce roste v každé kategorii. Přesně 61 % zásahů bylo uskutečněno JPO z ČR v zahraničí. Méně potom působily zahraniční JPO v ČR. Pouze 7 % zásahů se uskutečnilo na území obou států, čímž se tedy dá odpovědět na třetí výzkumnou otázku, že zásahy JPO z ČR v zahraničí převažují nad zásahy zahraničních JPO u nás. Důvodem může být to, že JPO z ČR mají lepší technické vybavení a jsou více vzdělány a vycvičeny na řešení mimořádných událostí než v ostatních zemích, či nastávají v sousedních zemích takové mimořádné události, které svým rozsahem vyžadují přeshraniční spolupráci.

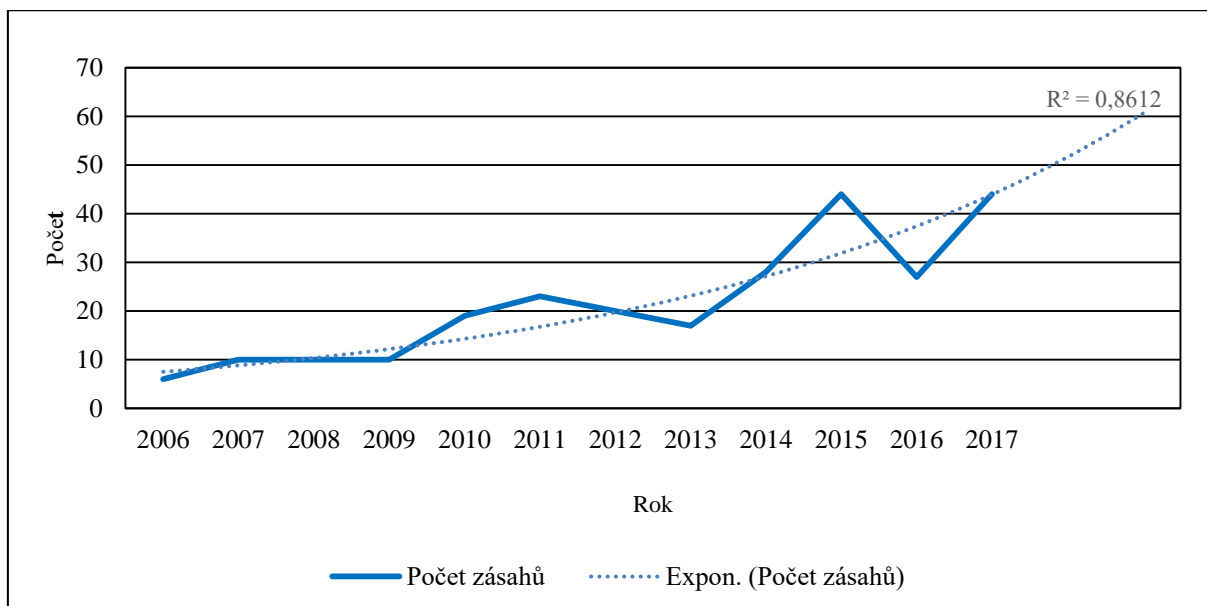
Graf 4: Počet zásahů zahraničních JPO a JPO z ČR v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

3.2.4 Vývoj zásahů JPO v přeshraniční spolupráci

Z grafu č. 5 je patrné, že počet zásahů JPO od roku 2006 mírně roste a v roce 2015 a 2017 dosahuje nejvyšších hodnot. Celkově všechny JPO zasahovaly u 258 mimořádných událostí. V roce 2015 došlo přesně k 44 zásahům JPO. V tomto roce vyjízděly JPO nejvíce k požárům, které vznikly na území Polska. Převážně se jednalo se o požáry travních a lesních porostů zapříčiněné hlavně vysokými teplotami v období léta, ovšem některé požáry byly zapříčiněny i lidskou nedbalostí. Odpověď na výzkumnou otázku č. 4 je následující: podle relativně vysokého koeficientu determinace, jehož hodnota činí 0,8612 (viz graf č. 5), lze předpokládat, že počet zásahů spolupracujících JPO bude růst i v dalších letech. Do budoucna je tedy velmi pravděpodobné, že počet mimořádných událostí bude také přibývat.

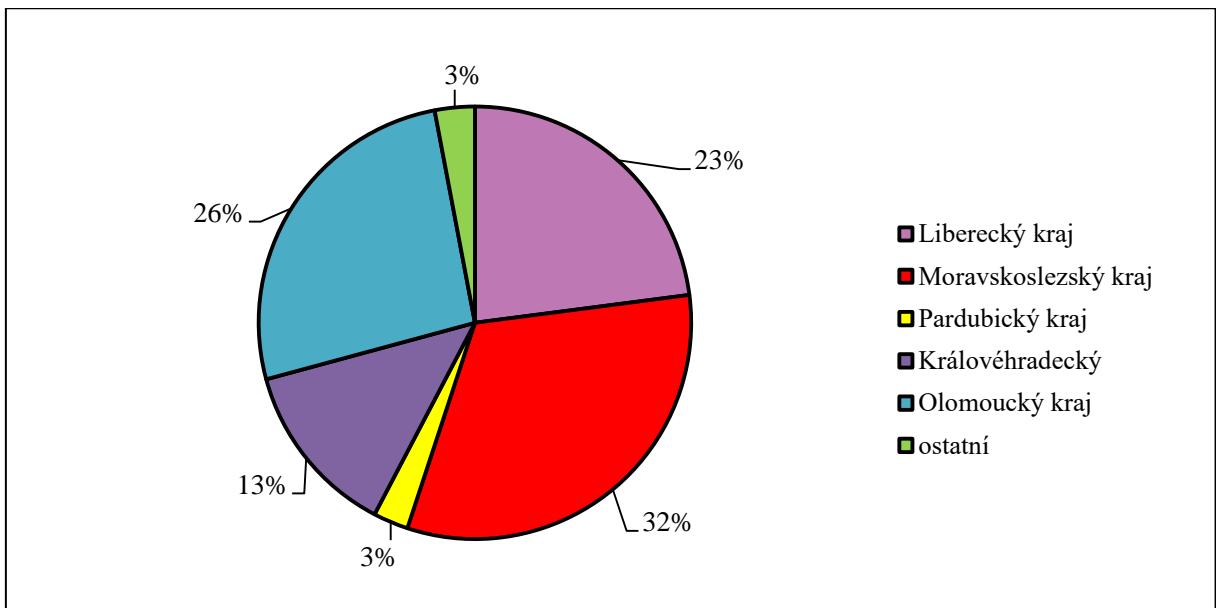
Graf 5: Počet zásahů všech JPO v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

3.2.5 Počty zásahů krajských JPO českých krajů v přeshraniční spolupráci

Graf č. 6 umožňuje získat odpověď na otázku č. 5. Graf č. 6 zobrazuje, že největší spolupráce polských JPO a českých JPO při zásazích probíhala z Moravskoslezského kraje, poté také z Olomouckého a Libereckého kraje. Nejmenší počet zásahů uskutečňovaly JPO Středočeského kraje, JPO Královehradeckého kraje ve spolupráci s JPO Pardubického kraje, JPO Ústeckého kraje a hasiči z Hlavního města Prahy. V přeshraniční spolupráci JPO Moravskoslezského kraje zasahovaly pouze v Polsku. Na území Moravskoslezského kraje nebyla potřeba spolupráce zahraničních JPO. V případě Olomouckého kraje je to stejné jako s Moravskoslezským krajem. Je důležité zmínit, že také JPO Královehradeckého kraje a JPO Pardubického kraje společně občas zajišťují pomoc při mimořádných událostech. Například v roce 2010 spolu poskytovaly technickou pomoc polským JPO při pátrání pohřešované osoby.

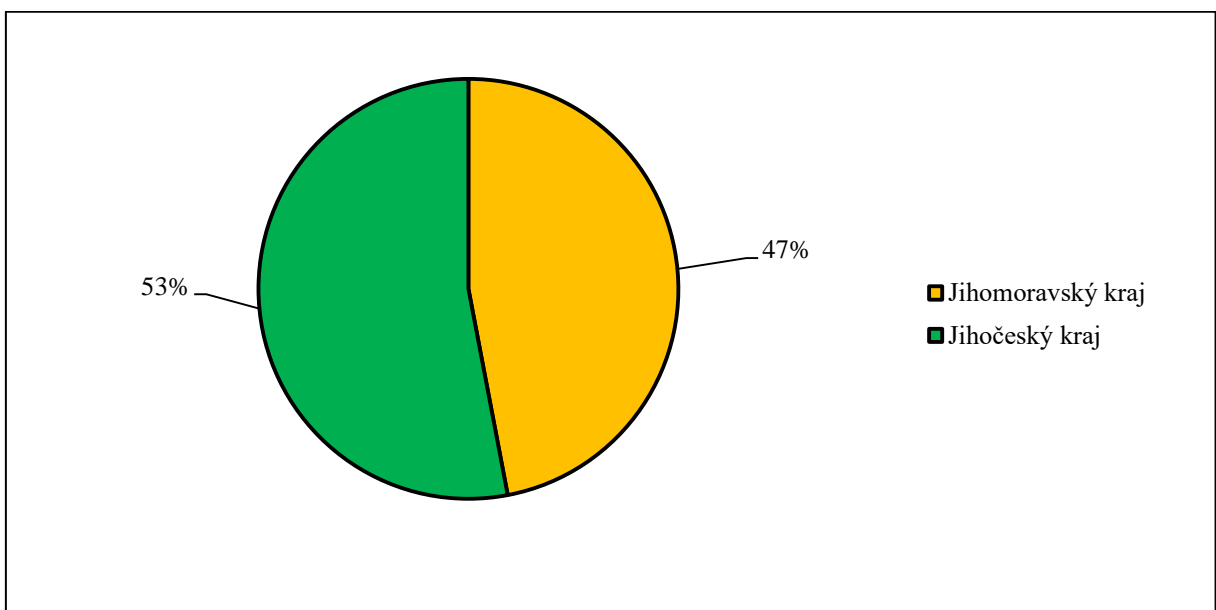

Graf 6: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci s Polskem v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

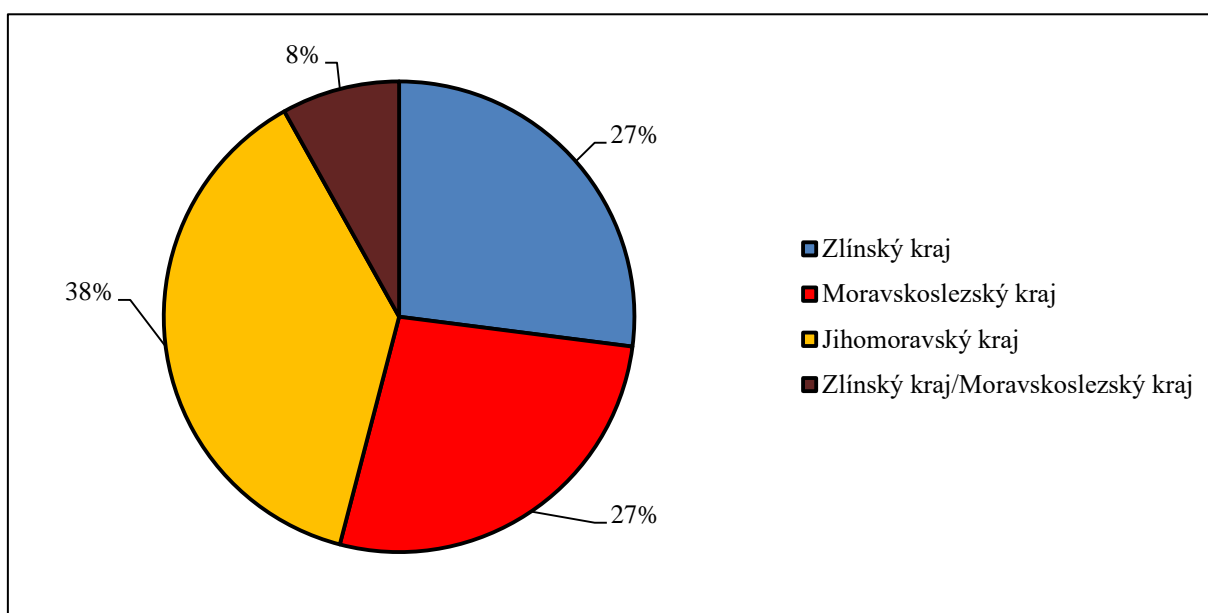
Přeshraniční spolupráce Rakouska s ČR probíhala v letech 2006-2017 z Jihočeského a Jihomoravského kraje, přičemž 53 % zásahů bylo řešeno JPO z Jihočeského kraje. V jednom případě zasahovaly JPO na území obou států, kdy unikl potravinářský olej ve městě Gmünd. V dalších případech se jednalo o požáry a o silniční nehody. Zahraniční JPO zasahovaly v ČR celkem šestkrát, ale i přesto se více zásahů uskutečnilo na území Dolního a Horního Rakouska (viz graf č. 7).

Graf 7: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci s Rakouskem v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

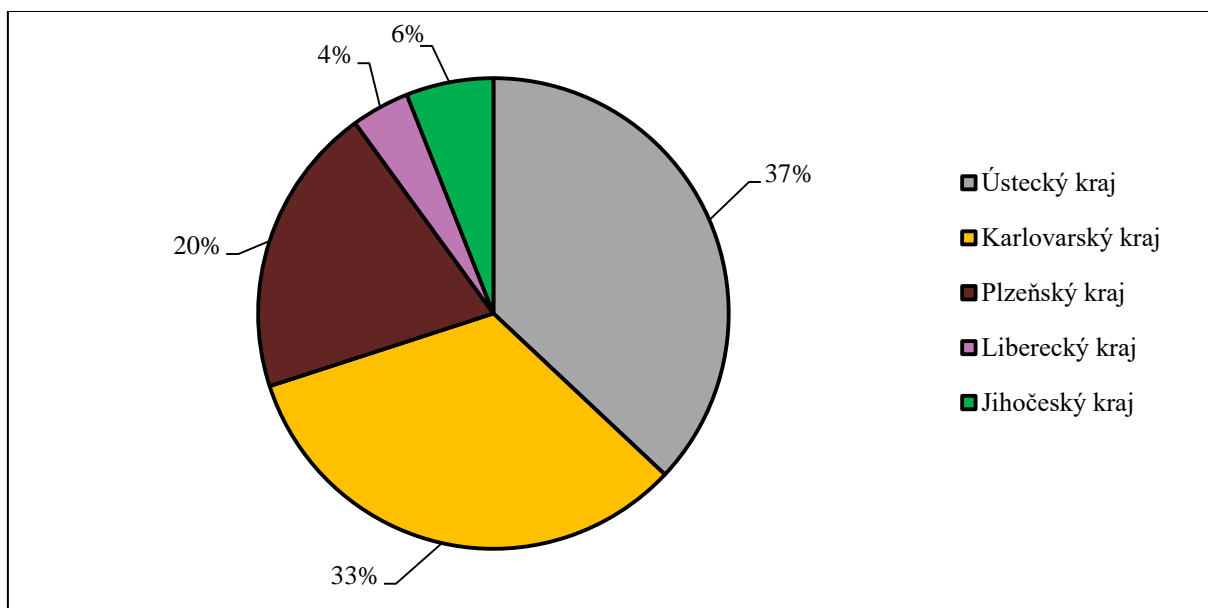
Podle grafu č. 8 byla spolupráce ČR se Slovenskou republikou uskutečňována nejvíce prostřednictvím Jihomoravského kraje. Nejčastějšími zásahy JPO Jihomoravského kraje byla pomoc na území Slovenska při dopravních nehodách. Většinou se jednalo o nehody osobních aut na dálnici D2. Zlínský kraj prováděl nejvíce technickou pomoc a Moravskoslezský kraj spolupracoval při dopravních nehodách a požárech. JPO ze Zlínského a Moravskoslezského kraje spolupracovaly v roce 2012, kdy pomáhaly hasit požár lesa a v letech 2011 a 2017 poskytovaly společnou pomoc na hraničním přechodu při silniční nehodě.

Graf 8: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci se Slovenskem v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

V grafu č. 9 je zřejmé, že na přeshraniční spolupráci s Německem se nejvíce podílel Ústecký kraj, poté Karlovarský kraj a Plzeňský kraj. Německé JPO zasahovaly v Ústeckém kraji celkem dvakrát a v jednom případě se podílely na záchraně tonoucího člověka v Labi. Většina mimořádných událostí se stala v Německu a JPO z Ústeckého kraje prováděly technické pomoci a pomáhaly hasit požáry budov. JPO z Ústeckého kraje také pomáhaly ve městě Drážďany s vyproštěním uvízlé lodi. V roce 2017 u Chebu poskytly německé JPO technickou pomoc při záchraně horolezce z nepřístupného terénu v oblasti Chebu.

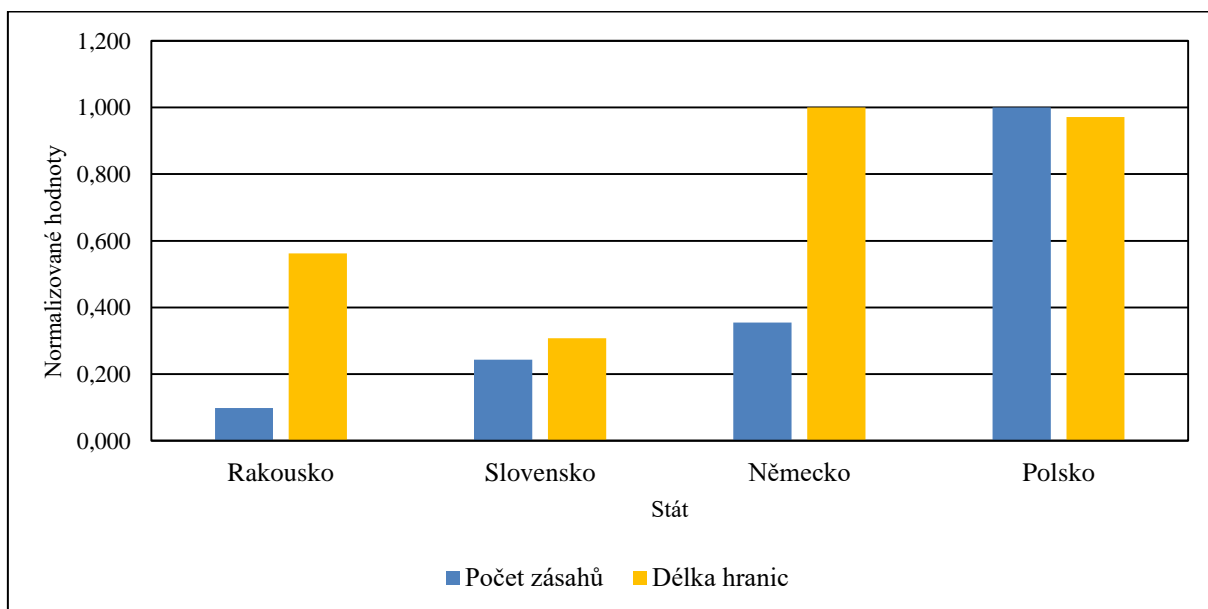

Graf 9: Podíl na celkovém počtu zásahů v přeshraniční spolupráci s Německem v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

3.2.6 Vztah délky hranic a počtu zásahů v přeshraniční spolupráci

Odpověď na výzkumnou otázku č. 6 zachycuje graf č. 10. Na něm jsou zobrazeny normalizované hodnoty počtu zásahů a délky hranic.

Graf 10: Vztah délky hranic s počtem zásahů v přeshraniční spolupráci v letech 2006–2017

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018), (Šmída Zdeněk, 2019)

Je vidět, že největší vazba mezi sledovanými veličinami existuje s Polskou republikou; normalizované hodnoty délky hranic i počty zásahů jsou zde velmi vyrovnané. V případě Německa je vztah mezi normalizovanými hodnotami velmi rozdílný, jelikož délka hranic má mnohem vyšší normalizované hodnoty, než mají počty zásahů. V absolutních číslech je délka hranic Německa okolo 818 km s vykonanými 54 zásahy. V Rakousku dosahují hranice 460 km, přičemž zásahů bylo za sledované období pouze 15. Tudíž vztahy mezi normalizovanými hodnoty v případě Rakouska jsou velmi odlišné. Slovensko má celkem vyrovnané obě normalizované hodnoty, ale i přesto je dle grafu č. 10 vidět, že hodnoty délky hranic jsou nepatrně vyšší než hodnoty zásahů.¹⁸

Na základě zjištění z grafu č. 5 nelze počítat se snižováním mimořádných událostí, a proto je nutné věnovat pozornost rozvoji spolupráce a zajišťovat podmínky pro efektivnější zásahy. Pokud se bude brát v potaz, že v ČR budou nastávat mimořádné události většího rozsahu, měly by se JPO v sousedních zemích zaměřit na získání lepšího technického vybavení a vzdělání, aby mohly více pomáhat na území ČR a tím tak zajistit vyšší přeshraniční spolupráci. Důležité je také utužovat vztahy mezi zahraničními JPO, pořádat společné semináře a provádět různorodá taktická cvičení, kde se zjišťuje koordinace záchranných a bezpečnostních složek a JPO se na nich učí, jak rychle a efektivně řešit mimořádné události. Pro efektivnější spolupráci by bylo dobré, kdyby se JPO krajů ČR více zapojovaly do řešení mimořádných událostí na

¹⁸ Pokud by se vypočítal Spearmanův korelační koeficient, za předpokladu hladiny významnosti $\alpha = 0,05$, byla by hodnota r 0,600, která značí, dle tabulky č. 6, střední závislost mezi délkou hranic a počtem zásahů. Ovšem tento argument nelze použít, jelikož pro porovnání je malý datový soubor.

Tabulka 6: Přibližná interpretace hodnot korelačního koeficientu

Koeficient korelace	Interpretace
$ r = 1$	naprostá závislost (funkční závislost)
$1,00 > r \geq 0,90$	velmi vysoká závislost
$0,90 > r \geq 0,70$	vysoká závislost
$0,70 > r \geq 0,40$	střední závislost
$0,40 > r \geq 0,20$	nízká závislost
$0,20 > r \geq 0,00$	slabá (nepoužitelná) závislost
$ r = 0$	naprostá nezávislost

Zdroj: (Chráska, 1998)

území Německa, tak, jak je to např. u JPO Královéhradeckého a Pardubického kraje, které společně zasahují v Polské republice. Ovšem je nutno konstatovat, zda Německo o větší spolupráci s krajskými JPO ČR vůbec stojí. Pro další zvýšení spolupráce JPO by bylo dobré, kdyby se JPO orientovaly nejen na pomoc při rozsáhlých mimořádných událostí, ale i na technické pomoci. Ovšem záleží pouze na JPO, jakým dalším způsobem budou zlepšovat spolupráci.

Jedním z problémů v přeshraniční spolupráci je i jazyková bariéra, která velmi ovlivňuje kvalitu práce a krizovou komunikaci JPO a zaměstnanců operačního a informačního střediska. Je zapotřebí se vždy shodnout na jednom jazyce, který se bude v případě krizové komunikace využívat. Čeští hasiči mají sice dostatek příslušníků, kteří dobře ovládají německý jazyk, ale i přesto je nezbytné, aby bylo zajištěno pro všechny JPO více kurzů cizích jazyků, zejména němčiny a češtiny ze strany Německa a Rakouska. V případě spolupráce mezi Českem, Slovenskem a Polskem, je jazyková bariéra minimální, a to díky podobnému jazyku. Další problém, který může ovlivňovat přeshraniční spolupráci, je zastaralý legislativní rámec. Ve většině případů byly dohody o přeshraniční spolupráci uzavřeny před více jak 16. lety a nebyly nijak aktualizovány, např. v oblasti zpětného proplácení nákladů za zásahy.

Nedílnou součástí je i vytvoření obdobných projektů, jako je projekt Bezpečné pohraničí, jež se týká spolupráce mezi Českou a Polskou republikou. Díky projektu Bezpečné pohraničí proběhlo od roku 2016 více jak 90 společných zásahů, přičemž v ostatních zemích to bylo pouze 13. Projekt umožňuje JPO účastnit se kvalitních seminářů a výcviků, odborných stáží, které zlepšují kooperaci operačních a informačních středisek a krizových štábů.

ZÁVĚR

Cílem diplomové práce je zjištění četnosti a struktury zásahů při přeshraniční spolupráci ČR a jejích sousedních států.

Záměrem práce je zmapovat způsob zajištění a rozsah realizované spolupráce a pomoc při mimořádných událostech v příhraničních oblastech České republiky, a to se zaměřením na aktivity Hasičského záchranného sboru ČR. Práce se orientuje na zjištění existence vztahu mezi délkou hranic a počty zásahů. Součástí analýzy je také srovnání celkové struktury zásahů HZS ČR se strukturou zásahů JPO v rámci přeshraniční spolupráce. Výzkum se dále zabývá kraji ČR, které vykazují největší četnost zásahů v přeshraniční spolupráci, a zjišťuje, jaký je vývoj zásahů ve sledovaném období a jaké typy zásahů se uskutečnily při přeshraniční spolupráci.

V první kapitole jsou objasněny činnosti a funkce Rady Evropské unie, Evropské komise, mezinárodních organizací DG ECHO, IFRC, EMT, V4, UN-OCHA, UNISDR, OSCE, CTIF a Salzburského fóra z hlediska přeshraniční spolupráce. V rámci Evropské komise je také zmínka o komunikačním a informačním systému pro mimořádné události, pomocí něhož se propojují kontaktní místa členských států a systém umožňuje zjišťovat informace o dobrovolných finančních prostředcích, které jsou vyčleněny na humanitární pomoc. Kapitola dále pojednává o významné dohodě, tzv. Rámci Sendai, který kontroluje a přezkoumává mezinárodní organizace UNISDR.

Další část se zaměřuje na IZS ČR a jeho složky. Pojednává o informačních a operačních střediscích a vymezuje pojem krizové řízení. Dále charakterizuje jednotlivé orgány, které zajišťují připravenost na krizové situace a popisuje krizové stavy a způsob jejich vyhlášení. Následující podkapitoly se zabývají činnostmi a úlohami základních složek IZS ČR. Jsou zde vymezeny kategorie JPO a jejich členění podle plošného pokrytí území ČR a také zákonně vymezené poplachové stupně. Dále se věnuje pozornost Zdravotnické záchranné službě a Policii ČR, přičemž je zmíněna i mezinárodní organizace Interpol. Součástí kapitoly je také charakteristika obdoby IZS v sousedních zemích. IZS na Slovensku je velmi obdobný jako v ČR, pouze se liší strukturou základních složek. V zemích jako je Rakousko, Polsko a Německo nepracuje legislativa s pojmem IZS. Rakouská a německá analogie IZS si je velmi blízká, jelikož civilní ochrana na straně Rakouska i Německa je poskytována vládními a nevládními organizacemi. Oba státy jsou rozčleněny do jednotlivých spolkových zemích, které mají vlastní zákon o ochraně při katastrofách, podle kterého se musejí řídit. V obou státech hraje v civilní ochraně velmi významnou roli i nevládní organizace Červený kříž. Na rozdíl od České republiky v Rakousku působí více dobrovolných hasičů, než profesionálních hasičů, kteří jsou

pouze ve velkých městech. V každé obci Rakouska musí být zřízena alespoň jedna účinná jednotka. Na straně Polské republiky je civilní ochrana realizována na základě Hlavního velitelství státní požární ochrany. Pomoc při mimořádných událostech poskytují také vládní a nevládní organizace, přičemž v mezinárodním prostředí působí ještě pět specializovaných záchranných skupin.

Poslední kapitola pojednává v její první podkapitole o jednotlivých mezivládních smlouvách mezi ČR a Polskem, ČR a Rakouskem, ČR a Německem a mezi ČR a Slovenskem. Podle daných smluv je možnost provádět přeshraniční spolupráci. Na mapách jsou vytyčena území, v kterých může být přeshraniční spolupráce uskutečňována. Obsahem jsou také kontaktní místa operačních středisek, operační programy, náklady na poskytování pomoci a jejich řešení.

Další podkapitola prezentuje výsledky analýzy četností a struktury zásahů v příhraničních oblastech, na jejímž základě se podařilo nalézt odpovědi na výzkumné otázky, které byly stanoveny. Největší spolupráce probíhá při požárech lesních a travnatých porostů, a to především na polském území. Druhou nejčetnější skupinou zásahů, které JPO realizují, jsou silniční dopravní nehody. U silničních dopravních nehod probíhá nejintenzivnější spolupráce mezi českými a polskými JPO a většina těchto nehod se stala právě na území Polska. Nejmenší počet zásahů při dopravních nehodách je zaznamenán v česko-rakouské přeshraniční spolupráci.

Technická pomoc JPO ČR byla za sledované období využívána z největší části na polském území, a to při povodních, k nimž došlo v roce 2010. Na území ČR nebyla poskytnuta žádná technická pomoc od sousedních zemí, ani nebyla využita pomoc JPO ČR na rakouském území. Technickou pomoc si na území ČR zajišťují čeští hasiči sami, technická pomoc tvoří přitom ze všech typů zásahů celkem 42 %. Hasiči České republiky nejčastěji poskytují na českém území technickou pomoc a až na druhém místě vyjíždějí k požárům. Co se týká JPO a jejich činností v příhraničních oblastech, tak ty uskutečňují pomoc nejčastěji při požárech. Zásahy u dopravních nehod jsou procentuálně stejné, jak u JPO v přeshraniční spolupráci, tak u JPO ČR vykonávající úkoly pouze na území Čech.

Dále je zjištěno, že se JPO ČR za sledované období nejvíce podílely na přeshraniční spolupráci a poskytly tak četnou pomoc při zásazích v sousedních zemích. Zahraniční JPO poskytovaly pomoc do roku 2012 na území ČR jen ojediněle, ovšem od roku 2012 se spolupráce neustále zvyšuje. Na území obou států (ČR a Slovensko; ČR a Polsko) se uskutečnilo pouhých 7 % zásahů z celkového počtu. Díky odborným výcvikům, školením a taktickým cvičením se

JPO pořád zdokonalují a jejich společná spolupráce neustále roste. Je zjištěno, že česko-polská spolupráce je realizována převážně na území Polska a nejčastěji poskytují přeshraniční pomoc JPO z Moravskoslezského kraje. Na přeshraniční spolupráci s Německem se podílí nejvíce kraj Ústecký, se Slovenskou republikou nejčastěji spolupracuje kraj Jihomoravský a v česko-rakouské spolupráci nejvíce zasahují JPO z Jihočeského kraje. Při mimořádných událostí mohou poskytovat pomoc, např. z důvodu nedostatku technického vybavení, nejen krajské JPO, které mají společné hranice se soudními zeměmi, ale také např. Středočeský kraj, či Hlavní město Praha. Určitá podobnost mezi délkou hranic a počtem zásahů se vyskytuje pouze v česko-polské přeshraniční spolupráci. V ostatních sledovaných zemích jsou velmi velké rozdíly v délce hranic a v počtu zásahů, z čehož je možné dedukovat, že zásahy JPO nekorespondují s délkou hranic.

Na závěr lze konstatovat, že spolupráce mezi JPO ČR a JPO sousedních zemích probíhá dle analýzy dobře, a státy se snaží pomáhat při mimořádných událostech. V rámci uzavřených dohod o spolupráci usilují o dodržování stanovených pravidel a podmínek. Podle zjištěného relativně vysokého koeficientu determinace vývoje počtu zásahů JPO bude jejich počet v dalších letech růst, tj. je předpoklad, že se bude zvyšovat i počet mimořádných událostí, a proto není možné upustit od současného akcentu na spolupráci se sousedními JPO. Je třeba cílit na lepší taktické, vzdělávací a odborné výcviky, snažit se o odstranění přetrvávající jazykové bariéry a zaměřit se na zajišťování adekvátnosti příslušných legislativních opatření.

POUŽITÁ LITERATURA

- [1] AGH, Pavel, 2017. *Dokumentace IZS*. [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>
- [2] BBK, 2018. *Über das BBK* [online]. [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: https://www.bbk.bund.de/DE/Home/home_node.html
- [3] CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR, 2019. *Základní informace o programech v období 2014-2020* [online]. [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/eus/obdobi-2014-2020/>
- [4] CRDR, 2018. *Požární ochrana* [online]. [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.bozp.cz/slovník-pojmu/pozarni-ochrana/>
- [5] CTIF, 2018. *About CTIF* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.ctif.org/node/1009>
- [6] CYRRUS ADVISORY, 2019. *Přeshraniční programy* [online]. [cit. 2019-02-22]. Dostupné z: <http://www.dotacni.info/evropska-uzemni-spoluprace-2014-2020/preshranicni-programy/>
- [7] DEUTSCH ROTES KREUZ, 2018. *Hilfe in Deutschland* [online]. [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.drk.de/hilfe-in-deutschland/>
- [8] EUROPEAN COMMISSION, 2018a. *Humanitarian aid* [online]. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/echo/node/2137>
- [9] EUROPEAN COMMISSION, 2018b. *About European Civil Protection and Humanitarian Aid Operations* [online]. [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/echo/who/about-echo_en
- [10] EUROPEAN COMMISSION, 2018c. *EU Civil Protection Mechanism*. [online]. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/echo/what/civil-protection/mechanism_en
- [11] EUROPEAN COMMISSION, 2018d. *Financování civilní ochrany* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/financing-civil-protection_en
- [12] EVROPSKÁ KOMISE, 2016. *Otázky a odpovědi: Nástroj pro pomoc při mimořádných událostech v rámci Unie* [online]. [cit. 2019-04-07]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-16-483_en.htm

- [13] EVROPSKÁ KOMISE, 2017. *RescEU: Evropská komise svým návrhem hodlá zlepšit připravenost Unie na přírodní katastrofy: Otázky a odpovědi* [online]. [cit. 2019-02-08]. Dostupné z: [http://europa.eu/rapid/press-release MEMO-17-4732_cs.htm](http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-17-4732_cs.htm)
- [14] EVROPSKÁ KOMISE, 2018a. *Pomoc, rozvojová spolupráce, základní práva* [online]. [cit. 2018-11-07]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/aid-development-cooperation-fundamental-rights_cs
- [15] EVROPSKÁ KOMISE, 2018b. *Rozhodnutí Evropského parlamentu a rady*. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2017/CS/COM-2017-772-F2-CS-MAIN-PART-1.PDF>
- [16] EVROPSKÁ KOMISE, 2018. *Základní informace o EU* [online]. [cit. 2019-03-22]. Dostupné z: https://europa.eu/european-union/about-eu_cs
- [17] EVROPSKÝ PARLAMENT, 2018. *Pracovní příležitosti* [online]. [cit. 2018-11-07]. Dostupné z: <http://www.europarl.europa.eu/at-your-service/cs/work-with-us/employment>
- [18] FIALA, Petr a PITROVÁ Markéta, 2009. *Evropská unie*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 978-80-7325-180-2.
- [19] GŘ HZS ČR. (2018). *Přeshraniční spolupráce*. Interní materiál GŘ HZS ČR.
- [20] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018. *Bezpečné pohraničí: Spolupráce českých a polských hasičů se osvědčila, zvýšil se počet společných zásahů* [online]. [cit. 2019-02-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/docDetail.aspx?docid=22143789&docType=ART>
- [21] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018c. *Bilaterální spolupráce a jiné mezinárodní organizace* [online]. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/bilateralni-spoluprace-a-jine-mezinarodni-organizace.aspx>
- [22] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018a. *Časopis 112 ROČNÍK XVII ČÍSLO 2/2018* [online]. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/casopis-112-rocnik-xvii-cislo-2-2018.aspx?q=Y2hudW09MTE%3d>
- [23] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018b. *Evropská unie* [online]. [cit. 2018-10-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/cnp-a-strategie-mezinarodni-spoluprace-mezinarodni-spoluprace.aspx>

- [24] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2017. *Hasičský záchranný sbor ČR* [online]. [cit. 2018-11-23]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/hasici-cr-web-o-nas-hasiccky-zachranny-sbor-cr.aspx>
- [25] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018e. *Jednotky PO* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>
- [26] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018f. *Krizové stavy* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/web-krizove-rizeni-a-cnp-krizove-stavy-krizove-stavy.aspx>
- [27] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018g. *Krizové plánování* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-krizove-planovani-krizove-planovani.aspx>
- [28] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2014. *Metodické pokyny pro přeshraniční spolupráci jednotek požární ochrany ČR* [online]. [cit. 2019-02-20]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system-mezinarodni-spoluprace-smlouvy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>
- [29] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018d. *Systém krizového řízení* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/krizove-rizeni-a-cnp-system-krizoveho-rizeni-system-krizoveho-rizeni.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>
- [30] HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR ČR, 2018h. *Základní poslání* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vitame-vas-na-strankach-ceskeho-narodniho-vyboru-ctif.aspx>
- [31] HILL, Christopher a SMITH Michael, 2005. *International relations and the European Union*. 4th ed. New York: Oxford University Press. ISBN 01-992-7348-0.
- [32] CHRÁSKA, Miroslav, 1998. *Základy výzkumu v pedagogice*. 2. vyd. Olomouc. ISBN 80-706-7798-8.
- [33] IFRC, 2018. *Kdo jsme*. [online]. [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: <http://www.ifrc.org/en/who-we-are/>
- [34] INTER-AGENCY STANDING COMMITTEE., 2018. *About IASC*. [online]. [cit. 2019-02-11]. Dostupné z: <https://interagencystandingcommittee.org/about-iasc-0>
- [35] INTERPOL, 2018. *Overview* [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z: <https://www.interpol.int/About-INTERPOL/Overview>

- [36] KOMENDA GŁÓWNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ, 2018. *Krajowy system ratowniczo-gaśniczy* [online]. [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: https://www.straz.gov.pl/panstwowa_straz_pozarna/krajowy_system_ratowniczo_gasniczy
- [37] LINHART, Petr a ŠILHÁNEK Bohumil, 2009. *Ochrana obyvatelstva ve vybraných evropských zemích*. 2., přeprac. a dopl. vyd. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-63-1.
- [38] MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2018. *Bezpečnostní rada státu (BRS)* [online]. [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-rada-statu-brs.aspx>
- [39] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2018a. *Česká republika a Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE)* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/bezpecnostni_politika/obse/index.html
- [40] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2018b. *Česká republika a regionální spolupráce* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: <https://www.mzv.cz/file/72918/CRaRegionalniSpoluprace.pdf>
- [41] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2018c. *Humanitární pomoc* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.geneva/cz/humanitarni_pomoc/humanitarni_pomoc/index.html
- [42] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2018d. *Přeshraniční spolupráce* [online]. [cit. 2019-04-07]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/regionalni_a_preshranicni_spoluprace/preshranicni_spoluprace_1/index.html
- [43] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2018f. *Stálá mise České republiky při Úřadovně OSN a dalších mezinárodních organizacích v Ženevě: Humanitární pomoc* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/mission.geneva/cz/humanitarni_pomoc/humanitarni_pomoc/index.html
- [44] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2018e. *Východní partnerství* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/cr_v_evrope/vychodni_partnerstvi/index.html

- [45] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR, 2018a. *Rámcem pro snižování rizika katastrof Sendai 2015-2030*. s. 25. [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/environmentalniBezpecnost/\\$FILE/OKR-ramec_s nizovani_rizika_katastrof_sendai-20160606.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/environmentalniBezpecnost/$FILE/OKR-ramec_s nizovani_rizika_katastrof_sendai-20160606.pdf)
- [46] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR, 2018b. *Environmentální bezpečnost* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.mzp.cz/cz/environmentalniBezpecnost>
- [47] ÖBFV, 2018. *Katastrophenschutz-hilfe* [online]. [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.bundesfeuerwehrverband.at/oebfv/khd/>
- [48] O'DOWD, L., Anderson, J., Wilson, T. M. (eds.), 2004. *New Borders for a changing Europe: Cross-Border Cooperation and Governance*. Routledge. ISBN 9781135760564.
- [49] OCHA, 2018a. *Our work*. [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/our-work>
- [50] OCHA, 2018b. *The Humanitarian Programme Cycle*, [online]. [cit. 2019-02-08]. Dostupné z: <https://www.ochaopt.org/hpc>
- [51] OCHA, 2018c. *Who we are*. [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/about-us/who-we-are>
- [52] OSCE, 2018a. *Who we are* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.osce.org/whatistheosce>
- [53] OSCE, 2018b. *Border management* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.osce.org/border-management>
- [54] ÖSTERREICHISCHES ROTES KREUZ, 2018. *Katastrophen-hilfe* [online]. [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.rotekruz.at/katastrophenhilfe/>
- [55] OULEHLOVÁ, 2016. Vývoj přístupů k řešení problematiky snižování katastrof v mezinárodních rámcích. [online]. *The Science for Population Protection* 8 (2), 4-10 [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/32/238.pdf>
- [56] PECL, Jan, 2018. *Jednotky PO*. [online]. Praha [cit. 2018-11-21]. Dostupné z: <https://www.hzscr.cz/clanek/jednotky-po-961839.aspx>
- [57] POLICIE ČR, 2018a. *Europol* [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/europol-evropsky-policejni-urad.aspx>

- [58] POLICIE ČR, 2018b. *Národní ústředna Interpolu* [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/narodni-ustredna-interpolu.aspx>
- [59] POLICIE ČR, 2018c. *Činnosti Národní centrály SIRENE* [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/cinnosti-narodni-centraly-sirene-373136.aspx>
- [60] POLICIE ČR, 2018d. *O Policii ČR* [online]. 2018d. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>
- [61] RADA EVROPSKÉ UNIE, 2018. *Pracovní skupina pro humanitární pomoc a potravinovou pomoc (COHAFA)* [online]. [cit. 2018-11-06]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/council-eu/preparatory-bodies/working-party-humanitarian-aid-food-aid/>
- [62] SALZBURG FORUM, 2018. *Levels and Fields of Cooperation* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: http://www.salzburgforum.org/Who_are_we/Levels_and_Fields_of_Cooperation.html
- [63] SKALSKÁ, Květoslava, HANUŠKA Zdeněk a DUBSKÝ Milan, 2010. *Integrovaný záchranný systém a požární ochrana*. Modul I. Praha: MV - generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. ISBN 978-80-86640-59-4.
- [64] ŠEMBERA, Ondřej, 2015. *Speciální jednotky Záchranného útvaru Hasičského záchranného sboru České republiky*. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze. Školitel Ing. et Mgr. Miloš Fiala, Ph.D.
- [65] ŠMÍDA, Zdeněk, 2019. *Státní hranice a pohraniční turistika* [online]. [cit. 2019-04-14]. Dostupné z: <http://www.zdeneksmida.cz/statni-hranice-a-pohranicni-turistika.html>
- [66] UNISDR, 2018a. *Sendai Framework for Disaster Risk Reduction* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: <https://www.unisdr.org/we/coordinate/sendai-framework>
- [67] UNISDR, 2018b. *Our mandate* [online]. [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <https://www.unisdr.org/who-we-are/mandate>
- [68] UNOCHA, 2018. *Humanitarian Financing* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: <https://www.unocha.org/our-work/humanitarian-financing>
- [69] URBÁNEK, Pavel, 2018. *Hromadná neštěstí: Postup Zdravotnické záchranné služby (ZZS) na místě neštěstí*. Lékařská fakulta Masarykovy univerzity [online]. Brno [cit.

2018-11-23]. Dostupné na internete:
http://www.med.muni.cz/Traumatologie/uszs/hn/HN_univ_traum.htm

- [70] VILÁŠEK, Josef, FIALA Miloš a VONDRÁŠEK David, 2014. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Praha: Karolinum. ISBN 978-80-246-2477-8.
- [71] VISEGRAD GROUP, 2014. *Long Term Vision of V4 Countries on Deepening their Defence Cooperation* [online]. [cit. 2018-11-08]. Dostupné z: <http://www.visegradgroup.eu/download.php?docID=253>
- [72] VLÁDA ČR, 2018. *Podunajská strategie* [online]. [cit. 2018-11-09]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/evropske-politiky/podunajska-strategie/podunajska-strategie-151412/>
- [73] VOKUŠ, Jiří, 2016. *Organizační struktura Policie ČR*. [online]. [cit. 2018-11-26]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/organizacni-struktura-policie-cr.aspx>
- [74] WORLD HEALTH ORGANIZATION, 2018. *Emergency medical teams* [online]. [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: https://www.who.int/hac/techguidance/preparedness/emergency_medical_teams/en/

Právní předpisy

- [75] ČR, 1985. Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [76] ČR, 1998. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. o bezpečnosti České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [77] ČR, 2000a. Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [78] ČR, 2000b. Zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů („dále jen krizový zákon“)
- [79] ČR, 2008. Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [80] ČR, 2011. Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, ve znění pozdějších předpisů
- [81] ČR, 2015. Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

- [82] MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2001a. Vyhláška č. 328/2001 Sb. o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému
- [83] MINISTERSTVO VNITRA ČR, 2001b. Vyhláška č. 247/2001, o organizaci a činnosti JPO
- [84] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2000a. Sdělení č. 139/2000 Sb.m.s. o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Rakouskou republikou o vzájemné pomoci při katastrofách nebo velkých haváriích
- [85] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2000b. Sdělení č. 94/2000 Sb.m.s. Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními společenstvími nebo úřady
- [86] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2001. Sdělení č. 7/2001 Sb.m.s. o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o spolupráci a vzájemné pomoci při mimořádných událostech
- [87] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2003a. Sdělení č. 102/2003 Sb.m.s. o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Polskou republikou o spolupráci a vzájemné pomoci při katastrofách, živelních pohromách a jiných mimořádných událostech
- [88] MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2003b. Sdělení č. 10/2003 Sb.m.s. o sjednání Smlouvy mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o vzájemné pomoci při katastrofách a velkých haváriích
- [89] MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR, 1992. Vyhláška 434/1992 sb. o zdravotnické záchranné službě
- [90] MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ ČR, 2012. Vyhláška č. 240/2012 Sb., kterou se provádí zákon o zdravotnické záchranné službě
- [91] SR, 2002. Zákon č. 129/2002 Z. z.Z. o integrovanom záchrannom systéme
- [92] VLÁDA ČR, 2000. Nařízení č. 462/2000 Sb. k provedení § 27 odst. 8 a § 28 odst. 5 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- [93] VLÁDA ČR, 2012. Nařízení č. 148/2012 Sb. o stanovení výše úhrady nákladů na připravenost poskytovatele zdravotnické záchranné služby na řešení mimořádných událostí a krizových situací ze státního rozpočtu

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A   Žádost o poskytování pomoci s Polskem

Příloha B   Tabulky dat z databáze GŘ HZS ČR

Příloha A - Žádost o poskytování pomoci s Polskem

ŽÁDOST O POSKYTNUTÍ POMOCI č.		WNIOSEK O UDZIELENIE POMOCY nr	
Článek I. M Miejsce	Datum Data	□□.□□.□□□□	Čas Godz.
			□□:□□
V příhraničním pásmu Strefa przygraniczna	☐	Mimo příhraniční pásmo Poza strefą przygraniczną	☐
Požár objektu Pożar obiektu	☐ 1	Lesní požár Pożar lasu	☐ 2
Únik radioaktivní látky Uwolnienie się substancji radioakt.	☐ 3	Silné větry Silne wiatry	☐ 4
Zřícení stavební konstrukce Katastrofa budowlana	☐ 5	Výbuch Wybuch	☐ 6
Důlní nehoda Wypadek w kopalni	☐ 7	Povodeň Powódź	☐ 8
Dopravní nehoda Zdarzenia komunikacyjne	☐ 9	Protržení přehrady Przerwanie tamy	☐ 10
Jiné Inne	☐ 11	.....	
Jiné Inne	☐ 12	.....	
Mimořádná událost s Wypadek z materiałami niebezpiecznymi	bez požáru bez pożaru	☐ 13	s požárem z požarem
Článek II. Únik nebezpečných látek Uwalnianie się substancji szkodliwych	do vody w wodzie	☐ 15	do ovzduší w powietrzu
☐ 14	☐ 16		
Článek III. Numer ONZ	□□□□	Článek IV. Nazwa substancji	.....
Článek V. Typ prostředku Článek VII. Typ sprzętu	Množství Článek VIII. lość	Článek VI. Typ prostředku Článek IX. Typ sprzętu	Množství Článek X. Ilość
Cisternové automobilové stříkačky Článek XI. Samochody gašnicze	□□□	Jiné	□□□
Automobily na chemicko-ekologické havárie Článek XIII. Samochody ratownictwa chemiczno-ekologicznego	□□□	Jiné	□□□
Automobily na technické havárie Článek XV. Samochody ratownictwa technicznego	□□□	Jiné	□□□
Skupina pro záchranu na vodě nebo pod vodní hladinou Článek XVII. Grupa ratownictwa wodno-nurkowego lub wodnego	□□□	Jiné	□□□
Skupina pro práci ve výškách Článek XIX. Grupa ratownictwa wysokościowego	□□□	Jiné	□□□
Skupina pro vyhledávání a záchranu osob Článek XXI. Grupa poszukiwawczo-ratownicza	□□□	Jiné	□□□
Článek XXIII. Místo setkání / Miejsce spotkania	.....		
Článek XXIV. Spojení s velitelem zásahu	Kanál Kanał	□□□□	Článek XXV. S pojení se styčným
Łączność z kierownictwem akcji	Telefon Článek XX		Łączność z oficerem łącznikowym
			Článek XXVI. Telefon
Článek XXVIII. Operační středisko: Článek XXIX. Nazwa Stanowiska Kierowania	Zpracoval / Sporządził.....		
	Datum / Data.....		
	Čas / Godzina.....		
	Podpis		

Zdroj: (Hasičský záchranný sbor ČR, 2014)

Příloha B - Tabulky dat z databáze GŘ HZS ČR

Popis zásahů JPO Polska a JPO ČR

Rok	Kraj	Typ události	JPO ČR v zahraničí	Zahraniční JPO v ČR	Událost na území obou států
2006	LIK	požár	ano	ne	ne
2006	MSK	požár	ne	ano	ne
2006	PAK	únik plynu/aerosolu	ano	ne	ne
2007	KHK	požár	ano	ne	ne
2007	LIK	požár	ano	ne	ne
2007	LIK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2007	PAK	planý poplach	ano	ne	ne
2007	PAK	požár	ano	ne	ne
2008	LIK	požár	ano	ne	ne
2008	OLK	požár	ne	ano	ano
2008	OLK	požár	ano	ne	ne
2008	OLK	požár	ano	ne	ne
2008	OLK	technická pomoc	ne	ano	ne
2009	LIK	dopravní nehoda železniční	ano	ne	ne
2009	MSK	požár	ano	ne	ne
2009	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2010	LIK	požár	ano	ne	ne
2010	LIK	požár	ano	ne	ne
2010	LIK	požár	ano	ne	ne
2010	LIK	požár	ano	ne	ne
2010	ULK	technická pomoc	ano	ne	ne
2010	PHA	technická pomoc	ano	ne	ne
2010	SCK	technická pomoc	ano	ne	ne
2010	LIK	požár	ano	ne	ne
2010	MSK	požár	ano	ne	ne
2010	KHK, PAK	technická pomoc	ano	ne	ano
2010	KHK	požár	ano	ne	ne
2011	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2011	KHK	planý poplach	ano	ne	ne
2011	OLK	požár	ano	ne	ne
2011	KHK	planý poplach	ano	ne	ne
2011	KHK	únik ropných produktů	ano	ne	ano
2011	OLK	požár	ano	ne	ne
2011	LIK	požár	ano	ne	ne
2011	LIK	požár	ano	ne	ano
2011	OLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2011	MSK	požár	ano	ne	ne
2011	PAK	požár	ano	ne	ne
2011	KHK	požár	ano	ne	ne
2011	KHK	požár	ano	ne	ne

2011	MSK	požár	ano	ne	ne
2012	MSK	požár	ano	ne	ne
2012	MSK	technická pomoc	ano	ne	ne
2012	OLK	požár	ano	ne	ne
2012	LIK	požár	ano	ne	ano
2012	KHK	požár	ano	ne	ne
2012	OLK	požár	ano	ne	ano
2012	LIK	požár	ano	ne	ne
2012	LIK	požár	ano	ne	ne
2012	KHK	požár	ano	ne	ne
2012	LIK	požár	ano	ne	ne
2012	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2012	MSK	požár	ne	ano	ne
2013	OLK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2013	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2013	MSK	požár	ne	ano	ne
2013	MSK	požár	ne	ano	ne
2013	OLK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2014	LIK	požár	ano	ne	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2014	LIK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2014	LIK	únik ropných produktů	ano	ne	ne
2014	LIK	požár	ano	ne	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2014	MSK	požár	ne	ano	ne
2014	MSK+SR	požár	ne	ano	ne
2014	KHK	technická pomoc	ano	ne	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2014	OLK	požár	ano	ne	ne
2014	OLK	požár	ne	ano	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ano
2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ano
2015	KHK	technická pomoc	ano	ne	ne
2015	OLK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ne
2015	OLK	požár	ne	ano	ne
2015	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ne
2015	OLK	ostatní pomoc	ne	ano	ano
2015	MSK	technická pomoc	ne	ano	ne
2015	KHK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2015	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne

2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	KHK	požár	ano	ne	ne
2015	MSK	požár	ne	ano	ne
2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	KHK	požár	ano	ne	ne
2015	MSK	požár	ne	ano	ne
2015	OLK	planý poplach	ano	ano	ano
2015	LIK	požár	ano	ne	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ne
2015	LIK	požár	ano	ne	ne
2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	OLK	požár	ne	ano	ne
2016	LIK	požár	ano	ne	ne
2016	MSK	požár	ano	ne	ne
2016	LIK	požár	ne	ano	ne
2016	KHK	požár	ano	ne	ne
2016	KHK	požár	ne	ano	ano
2016	OLK	požár	ne	ano	ne
2016	MSK	požár	ne	ano	ne
2016	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2016	KHK	požár	ano	ne	ne
2016	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2016	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2016	MSK	požár	ano	ne	ne
2016	OLK	požár	ne	ano	ne
2016	MSK	požár	ano	ne	ne
2016	OLK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2016	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2016	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2016	MSK	požár	ne	ano	ne
2016	MSK	planý poplach	ano	ne	ne
2016	LIK	požár	ano	ne	ne
2017	KHK	požár	ano	ne	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne
2017	OLK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2017	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	KHK	dopravní nehoda letecká	ano	ne	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne
2017	LIK	požár	ano	ne	ne
2017	LIK	požár	ano	ne	ne
2017	LIK	požár	ano	ne	ano
2017	MSK	planý poplach	ano	ne	ne
2017	MSK	požár	ano	ne	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne

2017	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	OLK	planý poplach	ne	ano	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne
2017	MSK	požár	ano	ne	ne
2017	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	OLK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2017	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	OLK	planý poplach	ne	ano	ne
2017	MSK	požár	ano	ne	ne
2017	MSK	technická pomoc	ano	ne	ne
2017	OLK	ostatní pomoc	ne	ano	ne
2017	MSK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne
2017	OLK	technická pomoc	ne	ano	ne
2017	KHK	požár	ano	ne	ne
2017	LIK	požár	ano	ne	ne
2017	OLK	požár	ne	ano	ne
2017	MSK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ano

Zdroj: vlastní zpracování dle (GR HZS ČR, 2018)

Popis zásahů JPO Rakouska a JPO ČR

Rok	Kraj	Typ události	JPO ČR v zahraničí	Zahraníční JPO v ČR	Událost na území obou států
2006	JMK	požár	ne	ano	ne
2007	JMK	požár	ano	ne	ne
2008	JMK	požár	ano	ne	ne
2009	JCK	únik kapaliny (mimo ropných produktů)	ne	ne	ano
2009	JCK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2009	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2010	JMK	planý poplach	ano	ne	ne
2013	JCK	únik ropných produktů	ne	ano	ne
2013	JCK	požár	ne	ano	ne
2014	JCK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2014	JMK	požár	ano	ne	ne
2014	JCK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2015	JMK	požár	ano	ne	ne
2015	JCK	požár	ne	ano	ne
2017	JCK	požár	ano	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle (GR HZS ČR, 2018)

Popis zásahů JPO Slovenska a JPO ČR

Rok	Kraj	Typ události	JPO ČR v zahraničí	Zahraněční JPO v ČR	Událost na území obou států
2006	ZLK	požár	ano	ne	ne
2007	MSK, ZLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2007	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2008	JMK	požár	ano	ne	ne
2008	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2009	MSK	požár	ano	ne	ne
2009	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2010	ZLK	požár	ano	ne	ano
2010	MSK	technická pomoc	ano	ne	ne
2010	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2011	MSK	technická pomoc	ano	ne	ne
2011	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2011	MSK	požár	ne	ano	ne
2011	MSK, ZLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2011	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2012	MSK, ZLK	požár	ano	ne	ne
2012	MSK, ZLK	požár	ano	ne	ne
2012	ZLK	požár	ne	ano	ne
2013	ZLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2013	MSK	požár	ne	ano	ne
2013	ZLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2013	ZLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2014	MSK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2014	ZLK	požár	ano	ne	ne
2014	JMK	požár	ano	ne	ne
2014	JMK	požár	ne	ano	ne
2015	MSK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2015	ZLK	požár	ano	ne	ne
2015	JMK	únik ropných produktů	ne	ano	ano
2015	JMK	požár	ne	ano	ne
2015	MSK	požár	ano	ne	ne
2015	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2015	JMK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2016	JMK	technická pomoc	ne	ano	ne
2016	ZLK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	ZLK	požár	ano	ne	ne
2017	MSK	technická pomoc	ano	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle (GR HZS ČR, 2018)

Popis zásahů JPO Německa a JPO ČR

Rok	Kraj	Typ události	JPO ČR v zahraničí	Zahraníční JPO v ČR	Událost na území obou států
2006	ULK	požár	ne	ano	ne
2007	ULK	požár	ano	ne	ne
2007	PZK	požár	ne	ano	ne
2008	ULK	požár	ne	ano	ne
2008	ULK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2009	ULK	požár	ne	ano	ne
2009	ULK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2010	KVK	požár	ano	ne	ne
2010	PZK	technická pomoc	ano	ne	ne
2010	ULK	požár	ne	ano	ne
2010	ULK	požár	ne	ano	ne
2011	KVK	požár	ne	ano	ne
2011	ULK	požár	ano	ne	ne
2011	KVK	požár	ano	ne	ne
2011	PZK	požár	ne	ano	ne
2012	LIK	požár	ano	ne	ne
2012	KVK	požár	ne	ano	ne
2012	ULK	požár	ano	ne	ne
2012	PZK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2012	ULK	požár	ano	ne	ne
2013	KVK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2013	JCK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2013	PZK	požár	ne	ano	ne
2013	ULK	požár	ano	ne	ne
2013	KVK	požár	ano	ne	ne
2013	KVK	požár	ano	ne	ne
2014	KVK	požár	ne	ano	ne
2014	ULK	požár	ne	ano	ne
2014	ULK	technická pomoc	ano	ne	ano
2014	KVK	požár	ne	ano	ne
2014	JCK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2014	KVK	požár	ano	ne	ne
2015	ULK	požár	ano	ne	ne
2015	PZK	požár	ne	ano	ne
2015	PZK	požár	ne	ano	ne
2015	KVK	požár	ne	ano	ne
2015	JCK	požár	ano	ne	ne
2015	PZK	technická pomoc	ne	ano	ne
2015	KVK	požár	ne	ano	ne
2016	PZK	dopravní nehoda silniční	ne	ano	ne
2016	ULK	technická pomoc	ano	ne	ne
2016	LIK	požár	ano	ne	ne

2016	KVK	požár	ne	ano	ne
2016	PZK	požár	ne	ano	ne
2017	ULK	požár	ano	ne	ne
2017	KVK	požár	ano	ne	ne
2017	KVK	technická pomoc	ano	ne	ano
2017	KVK	požár	ne	ano	ne
2017	PZK	požár	ano	ne	ne
2017	ULK	požár	ne	ano	ne
2017	KVK	dopravní nehoda silniční	ano	ne	ne
2017	ULK	technická pomoc	ne	ne	ano
2017	KVK	požár	ne	ano	ne
2017	ULK	požár	ne	ne	ne

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

Počet zásahů JPO v přeshraniční spolupráci s Polskem v letech 2006–2007

Kraj/Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Liberecký kraj	1	2	1	1	5	2	4	0	4	8	3	4
Moravskoslezský kraj	1	0	0	2	1	3	4	3	2	11	11	11
Pardubický kraj	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Královéhradecký	0	1	0	0	1	5	2	0	1	4	3	3
Olomoucký kraj	0	0	4	0	0	3	2	2	8	5	3	13
Středočeský kraj	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Hlavní město Praha	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Ústecký kraj	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Královéhradecký kraj/Pardubický kraj	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

Počet zásahů JPO v přeshraniční spolupráci s Rakouskem v letech 2006–2007

Kraj/Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Jihomoravský kraj	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0
Jihočeský kraj	0	0	0	2	0	0	0	2	2	1	0	1

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

Počet zásahů JPO v přeshraniční spolupráci se Slovenskem v letech 2006–2007

Kraj/Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zlínský kraj	1	0	0	0	1	0	1	3	1	1	1	1
Moravskoslezský kraj	0	0	0	1	1	2	0	1	2	2	0	1
Jihomoravský kraj	0	1	2	1	1	2	0	0	2	4	1	0
Zlínský kraj/Moravskoslezský kraj	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

Počet zásahů JPO v přeshraniční spolupráci s Německem v letech 2006–2007

Kraj/Rok	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ústecký kraj	1	1	2	2	2	1	2	1	2	1	1	4
Karlovarský kraj	0	0	0	0	1	2	1	3	3	2	1	5
Plzeňský kraj	0	1	0	0	1	1	1	1	0	3	2	1
Liberecký kraj	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0
Jihočeský kraj	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)

Normalizované hodnoty počtu zásahů JPO a délky hranic se sousedními státy ČR

Stát	Počet zásahů	Délka hranic
Rakousko	0,099	0,562
Slovensko	0,243	0,307
Německo	0,355	1,000
Polsko	1,000	0,972

Zdroj: vlastní zpracování dle (GŘ HZS ČR, 2018)